

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΕ ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:
ΖΥΛΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, ΑΜ 10014
ΓΚΟΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΑΜ 8870
ΖΩΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΑΜ 8694

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΩΤΗΡΗΣ

ΠΑΤΡΑ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	7
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^Ο ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	12
1.1 Η ιστορική αναδρομή του ΑΤΕΙ Πατρών	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΤΕΙ ΠΡΙΝ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑ	14
2.1 Σχολές-Τμήματα	14
2.2 Γραφείο διασύνδεσης	16
2.2.1 Στόχος του γραφείου διασύνδεσης	16
2.2.2 Δραστηριότητες του γραφείου διασύνδεσης	16
2.2.3 Ωφελούμενοι	17
2.3 Κώδικας δεοντολογίας	17
2.3.1 Γενικές αρχές κώδικα δεοντολογίας των δομών απασχόλησης του ΑΤΕΙ Πατρών ...	17
2.3.2 Επιμέρους αρχές του κώδικα δεοντολογίας των εποπτευόμενων από το ΔΑΣΤΑ δομών απασχόλησης του ΑΤΕΙ Πατρών – Γραφείο διασύνδεσης	19
2.4 Υποδομή του ΑΤΕΙ Πατρών	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΤΕΙ	26
3.1 Ο ρόλος της ανώτατης εκπαίδευσης στην περιφερειακή ανάπτυξη	26
3.2 Η αποκέντρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα : περιφερειακά τμήματα	32
3.3 Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης & τα οφέλη τους για την περιφέρεια εγκατάστασης	35
3.4 Η οικονομική επίδραση τους	37
3.5 Η επίδραση του ΑΤΕΙ στην τοπική αυτοδιοίκηση	38
3.6 Η συμβολή του ΑΤΕΙ στην ανάπτυξη της πόλης της Πάτρας	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^Ο ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑ	47
4.1 Εισαγωγή στο σχέδιο Αθηνά	47
4.2 Τι προβλέπει το σχέδιο Αθηνά	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^Ο ΛΟΓΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	56
5.1 Εισαγωγικά στοιχεία	56
5.2 Εσωτερικοί παράγοντες του ΑΤΕΙ	56

5.3 Εξωτερικοί παράγοντες του ΑΤΕΙ	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΛΟΓΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	62
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	65
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ	67

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή πραγματεύεται τις αλλαγές που τα τελευταία δύο έτη έχουν συμβεί στο ΤΕΙ της Πάτρας που τώρα πια έχει μετονομαστεί σε ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος.

Στη μελέτη αυτή γίνεται μια προσπάθεια να καθοριστούν οι αλλαγές αυτές, οι λόγοι που τις προκάλεσαν αλλά και οι επιπτώσεις που θα επέλθουν στην ζωή των φοιτητών, των καθηγητών του ΤΕΙ αλλά και στην γενικότερη ζωή των πολιτών της Πάτρας αφού είναι σίγουρες οι συνέπειες της μεταρρύθμισης αυτής, στην οικονομική πορεία της Πάτρας.

Η ανάθεση της πτυχιακής αυτής μας έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούμε διεξοδικά με ένα επίκαιρο θέμα που τα τελευταία έτη πολύ μας έχει επηρεάσει.

Στην έρευνά μας αυτή, προκειμένου να δημιουργήσουμε τον κεντρικό άξονα της εργασίας, αντήσαμε πολλές πληροφορίες από την κεντρική σελίδα του ΤΕΙ της Πάτρας, από άρθρα που έχουν δημοσιευτεί σχετικά με το θέμα αυτό, από συζητήσεις που έχουν γίνει σε όλα τα ΜΜΕ αλλά και από συζητήσεις που έχουν γίνει μεταξύ των σπουδαστών του ΤΕΙ Πατρών.

Από το 2001, η Ανώτατη Εκπαίδευση στην Ελλάδα αποτελείται από τον Πανεπιστημιακό και τον Τεχνολογικό Τομέα, οι οποίοι διέπονται ως προς την οργάνωση και τη λειτουργία τους από τις ίδιες συνταγματικές διατάξεις. Η εξέλιξη αυτή ήταν προϊόνταφ' ενός της ραγδαίας αναπτυσσόμενης τεχνολογίας και επιστήμης αφ' ετέρου των αυξανόμενων αναγκών της οικονομίας και της κοινωνίας σε στελέχη υψηλού μορφωτικού επιπέδου.

Τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ), από το έτος 2001 (Ν.2916/2001), αποτελούν τον τεχνολογικό τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα (τα Πανεπιστήμια και τα αυτοτελή Πολυτεχνεία, αποτελούν τον πανεπιστημιακό τομέα).

Πριν από το 2001 μόνο τα τμήματα του πανεπιστημιακού τομέα ονομάζονταν ΑΕΙ, αλλά πλέον αυτό δεν ισχύει.

Τα ΤΕΙ ιδρύθηκαν το 1983, με το σκεπτικό το πρόγραμμα σπουδών τους να επικεντρώνεται στην παροχή κατάρτισης σε εφαρμογές της τεχνολογίας που απαιτούν επιστημονικό υπόβαθρο. Έτσι οι απόφοιτοί τους αποκαλούνται πτυχιούχος μηχανικός, κατ' αντιδιαστολή με τον όρο διπλωματούχος μηχανικός για την περιγραφή αποφοίτων αντίστοιχων πανεπιστημιακών τμημάτων. Οι σπουδές διαρκούν 8 ή 9 εξάμηνα, ανάλογα με το τμήμα, ενώ η διδακτική εβδομάδα αποτελείται από 35 ώρες, αντί για 30 που ισχύει στις πανεπιστημιακές σχολές. Τα ΤΕΙ έχουν την δυνατότητα να διοργανώνουν μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές, αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλα ΑΕΙ.

Οι πτυχιούχοι των ΤΕΙ μετά την αποφοίτησή τους εντάσσονται τόσο σε επιμελητήρια όσο και σε επαγγελματικές ενώσεις. Η πολυπληθέστερη επαγγελματική ένωση είναι η Ένωση Πτυχιούχων Μηχανικών ΤΕΙ, γνωστή και ως ΕΕΤΕΜ. Το πολυπληθέστερο ΤΕΙ είναι το ΤΕΙ Αθήνας.

Το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Πατρών ιδρύθηκε το 1970 σαν Κέντρο Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.). Το 1983 με την εφαρμογή του νόμου 1404/83 ιδρύθηκε το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα σαν ανεξάρτητο και αυτοδιοικούμενο Ν.Π.Δ.Δ. που ανήκει μαζί με τα Πανεπιστήμια στην Ελληνική Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Το Τ.Ε.Ι. είναι προσανατολισμένο στην εφαρμοσμένη Έρευνα και Τεχνολογία ενώ τα Πανεπιστήμια κυρίως στην θεωρητική και βασική έρευνα. Ένας σημαντικότατος κλάδος για τη τοπική οικονομία, αναφορικά με τα αποτελέσματά του στην κοινωνία, αποτελεί αυτός της εκπαίδευσης. Η λειτουργία των ανώτατων και ανώτερων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή του Πανεπιστημίου και του Α.Τ.Ε.Ι. Πατρών, τα οποία είναι υπερτοπικού χαρακτήρα, προσδίδουν πολλαπλές ωφέλειες στην οικονομική ζωή του τόπου.

Όπως προαναφέραμε η πόλη διαθέτει δύο πανεπιστήμια (το Πανεπιστήμιο Πατρών και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Πατρών) και ένα Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και συνδεδεμένα με αυτά ερευνητικά ινστιτούτα, που την καθιστούν επιστημονικό κέντρο με σημαντικές επιδόσεις στην τεχνική εκπαίδευση.

Η παρουσία υψηλού αριθμού φοιτητών στην πόλη της Πάτρας επιφέρει οικονομικά οφέλη. Επιπλέον, η λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έχει και άμεσες ωφέλειες για την περιοχή, λόγω του υψηλού αριθμού θέσεων απασχόλησης στην κλάδο και των υψηλών δυνατοτήτων παραγωγής ερευνητικού έργου.

Το τελευταίο διάστημα στη χώρα μας, υπό το βάρος της επικείμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που προωθείται από την κυβέρνηση, αλλά και των έντονων αντιπαραθέσεων που έχουν ξεσπάσει σε σχέση με τις επιχειρούμενες αλλαγές αλλά και τη δεδομένη μείωση των εισακτέων στις σχολές τις περιφέρειας, τα ζητήματα που αναλύουμε παρακάτω τίθενται με τρόπο επιτακτικό. Η συζήτηση επικεντρώνεται στο χαρακτήρα και τη μορφή των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του μέλλοντος, στους στόχους και τις στρατηγικές τους, αλλά στο ρόλο που μπορούν να παίξουν σε περιφερειακό επίπεδο.

Με το σχέδιο «ΑΘΗΝΑ», περίπου 130 τμήματα απειλούνται να εξαφανιστούν από το χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η μεγάλη αφαίμαξη αναμένεται στα ΤΕΙ, καθώς καταργούνται ή συγχωνεύονται περί τα 110 τμήματα, ενώ μικρότερες είναι οι απώλειες στα πανεπιστήμια, από τα οποία θα καταργηθούν 20 τμήματα. Σύμφωνα με πληροφορίες, αναμένεται να περικοπούν ή να συγχωνευθούν τμήματα με ομοειδή γνωστικά αντικείμενα, ή τμήματα που έχουν ελάχιστο προσωπικό, ή ελάχιστους φοιτητές, όχι όμως και τμήματα που λειτουργούν με εκατοντάδες φοιτητές και επάρκεια.

Στη συνέχεια σας παραθέτουμε το σύνολο της εργασίας μας με τα στοιχεία που αντλήσαμε όχι μόνο για μια απλή ανάγνωση αλλά και για προβληματισμό για την πορεία του τει πατρών αλλά και την οικονομική πορεία της πόλης των Πατρών που άμεσα και δυσμενώς θα επηρεαστεί από τις αλλαγές που επέρχονται στο τει.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία εξετάσαμε και αναλύσαμε το σχέδιο αθηνά και τους λόγους και τις επιπτώσεις που εφαρμόστηκε και υπήρξαν αντίστοιχα.

Αρχικά είδαμε την ιστορική αναδρομή του τει,πότε φτιάχτηκε,πως υπήρξε έμπνευση αυτού και είδαμε τι είχε σκοπό να εξυπηρετήσει και ποιους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο είδαμε την κατάσταση που επικρατούσε πριν το σχέδιο αθηνά και πως διαμορφώνονταν τα τμήματα,οι σχολές και η όλη κατάσταση στο τει καθώς και για τον κώδικα δεοντολογίας του.

Στο τρίτο κεφάλαιο αναφερθήκαμε στην οικονομική και κοινωνική θέση του τει στην πάτρα και το πώς αυτά συσχετιζόταν με τον εργατικό,τον πολιτικό και άλλους τομείς της πάτρας. Επίσης μετα εντοπίσαμε και κάναμε μια ανασκόπηση στο σχέδιο αθηνά και τι έλεγε,που αναφερόταν,ποιους επηρέαζε και τι επιπτώσεις του στο τει.

Ακόμα είδαμε στο πέμπτο και έκτο κεφάλαιο τις αιτίες για την δημιουργία και την θέσπιση του σχεδίου και αναφέρουμε παράγοντες από την κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας και βλέπουμε να αναφέρονται ειδικά πρόσωπα εσωτερικα του τει και να θίγονται αυτάκαι τα συμφέροντα τους και καταλήγουμε στην γενικότερη κατάσταση που επικρατεί στην χώρα με την οικονομική κρίση.

Τελειώνοντας παραθέσαμε κάποια συμπεράσματα και παρατηρήσεις μας πάνω σε αυτό το θέμα και καταλήξαμε σε μια κοινή άποψη σχετικά με τις επιπτώσεις του σχεδίου και κάναμε μια κριτική αυτού προσωπικά και απεριόριστα κάτω από αντικειμενικά κριτήρια κάτω από συγκεκριμένες αιτίες και καταστάσεις.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον καθηγητή μας και επόπτη της παρούσας εργασίας, κο Οικονόμου Σωτήρη για την βοήθεια που μας παρείχε καθόλη την διάρκεια συγγραφής της εργασίας αυτής.

Επίσης θα θέλαμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας προς τις οικογένειές μας για όλη την συμπαράστασή τους καθόλη την διάρκεια των σπουδών μας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα ασχοληθούμε με το ζήτημα της μετονομασία του ΤΕΙ Πατρών σε ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, αλλαγή που προήλθε έπειτα από την ψήφιση και εφαρμογή του δημοφιλούς τώρα πια Σχεδίου Αθηνά.

Ένα σχέδιο που ήρθε πολύ άσχημα να επηρεάσει την παιδεία, που τα τελευταία έτη μόνο πλήγματα δέχεται.

Ποιοι οι λόγοι που γέννησαν το Σχέδιο Αθηνά;;;

Σαφώς οικονομικοί θα υποστηρίξουν πολλοί. Σαφώς για να μειωθούν κρατικές δαπάνες, να μειωθεί το έλλειμμα μιας οικονομίας. Είναι όμως έτσι; Οι επιπτώσεις στις πόλεις όπου τα τεχνολογικά ιδρύματα κλείνουν, δεν είναι οικονομικές; Είναι και ιδιαίτερα άσχημες, αφού σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν περιφερειακές πόλεις όπου η οικονομική ανάπτυξη της κοινωνίας τους βασιζόταν στην ύπαρξη των φοιτητών που κινούσαν την αγορά της πόλης.

Ο γενικότερος αναπτυξιακός ρόλος της ανώτατης παιδείας ή της παιδείας σε όλες της βαθμίδες της είναι αναμφισβήτητος και κοινά αποδεκτός.

Όλες οι απόψεις για το ρόλο των περιφερειακών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, σχετίζονται με την θέση ότι το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα αποτελεί ένα ‘‘εργαλείο’’ για την οικονομική ανάπτυξη. Τόσο για την αύξηση της ενεργούς ζήτησης, όσο και για την γενικότερη ποιοτική αναβάθμιση της περιοχής (ρυμοτομία, συγκοινωνία, ύδρευση, αποχέτευση). Η τοπική κοινωνία και αυτή βλέπει το πανεπιστήμιο, ως κυρίαρχο μέσο αύξησης της ενεργούς ζήτησης.

Σε περιόδους όπου η μειωμένη κατανάλωση και η έλλειψη επενδύσεων σε σχέση με την πρωτεύουσα είναι κυρίαρχα στοιχεία η προσθήκη μεγάλης ομάδας καταναλωτών και μάλιστα νέων ανθρώπων, είναι σημαντικό γεγονός. Γι’ αυτό η ιδεολογία της πίεσης των τοπικών κοινωνιών για τη δημιουργία πανεπιστημιακής σχολής, ήταν στη βάση της λειτουργίας

πολυπρόσωπων κρατικών οργανισμών που θα συνέβαλλαν στην ανάπτυξη της περιοχής. Η εγκατάσταση πανεπιστημίων προϋπολογιζόταν από την τοπική κοινωνία βάση του αριθμού των φοιτητών και του προσωπικού που θα λειτουργούσαν ενισχυτικά στις τοπικές αγορές (ενοίκια, διατροφή, ένδυση, διασκέδαση). Ουσιαστικά πολλές προτεραιότητες που υπαγόρευαν την ίδρυση των πανεπιστημιακών τμημάτων στην περιφέρεια δεν είναι κυρίως εκπαιδευτικές, αλλά κυρίως αναπτυξιακές .

Η ίδρυση περιφερειακών ανωτάτων ιδρυμάτων στη χώρα μας, πέρα από την σημαντική συμβολή τους στην ανάπτυξη των περιοχών αυτών, ικανοποιεί και ένα αίτημα ισότητας ευκαιριών. Έχει υποστηριχθεί ότι η ίδρυση τους έγινε για λόγους τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, ως μέτρο αύξησης της κοινωνικής δικαιοσύνης σχετικά με την ανισοκατανομή πόρων μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, για εθνικούς λόγους, εκπαιδευτικούς, άλλα και για πολιτικές σκοπιμότητες και τοπικιστικές επιδιώξεις ενώ έντονος είναι ο προβληματισμός για την έλλειψη σχεδιασμού και προγραμματισμού στην ίδρυση και την λειτουργία τους .

Η λειτουργία ενός περιφερειακού ανώτατου ιδρύματος έχει μακροχρόνια αναπτυξιακά αποτελέσματα μέσω της αύξησης της προσφοράς εξειδικευμένων υπηρεσιών στην περιοχή και τη δημιουργία ικανότερου και πιο εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού.

Τα κυριότερα σημεία συνάντησης του ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με την τοπική κοινωνία είναι τα εξής:

1. Η αγορά εργασίας και η απασχόληση των αποφοίτων
2. Η ανάπτυξη της τοπικής - περιφερειακής οικονομίας, όπου εδρεύει το εκπαιδευτικό ίδρυμα
3. Η μείωση της εσωτερικής μετανάστευσης και η συγκράτηση του επιστημονικού προσωπικού
4. Τα έξοδα λειτουργίας των ιδρυμάτων ως αποδοτική επένδυση
5. Η αύξηση της παραγωγικότητας

6. Τα κονδύλια που υπάρχουν για την έρευνα και τεχνολογία και τα αποτελέσματα των ερευνών και ανάπτυξης της τεχνολογίας

7. Την καλλιέργεια νέας αντίληψης για την οικονομική συμπεριφορά του πολίτη, την ανάπτυξη και την αποκέντρωση της περιφέρειας

Οι επιπτώσεις από την χωροθέτηση μιας ανώτατης εκαπιδευτικής μονάδας σε μια περιφέρεια είναι η αύξηση της κατανάλωσης αγαθών, οι αυξημένες απιστήσεις για παροχή υπηρεσιών, η ροή πόρων από άλλες περιφέρειες προς την εν λόγω περιφέρεια, οι διαδικασίες συγκράτησης πόρων στην ίδια την περιφέρεια και η τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας .

Η ίδρυση περιφερειακών ανώτατων ιδρυμάτων στη χώρα μας - πέρα από τη σημαντική συμβολή τους στην ανάπτυξη των περιοχών αυτών - ικανοποιεί και ένα αίτημα ισότητας ευκαιριών. Έχει υποστηριχθεί ότι η ίδρυσή τους έγινε για λόγους τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, ως μέτρο αύξησης της κοινωνικής δικαιοσύνης σχετικά με την ανακατανομή πόρων μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, για εθνικούς λόγους, εκπαιδευτικούς, αλλά και για πολιτικές σκοπιμότητες και τοπικιστικές επιδιώξεις, ενώ έντονος είναι ο προβληματισμός για τη έλλειψη σχεδιασμού και προγραμματισμού στην ίδρυση και λειτουργία τους.

Η σημασία των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έγκειται στο ότι παράγουν γνώση και προκειμένου οι περιφέρειες να είναι ανταγωνιστικές, χρειάζεται να κινηθούν με την λογική επιχειρήσεων έντασης γνώσης: συνεχής ανάπτυξη, νέες ιδέες, παραγωγή γνώσης και οργανωσιακή μάθηση.

Ο ρόλος ενός Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην περιφερειακή ανάπτυξη συντίθεται από και αντανάκλαται πάνω σε τέσσερις κεντρικούς άξονες διαμορφώνοντας με βάση αυτούς και το πλαίσιο δράσης του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^Ο ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1.1 Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ

Το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πατρών ιδρύθηκε το 1970 σαν Κέντρο Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.). Το 1983 με την εφαρμογή του νόμου 1404/83 ιδρύθηκε το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα σαν ανεξάρτητο και αυτοδιοικούμενο Ν.Π.Δ.Δ. που ανήκει μαζί με τα Πανεπιστήμια στην Ελληνική Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Το Τ.Ε.Ι. είναι προσανατολισμένο στην εφαρμοσμένη Έρευνα και Τεχνολογία ενώ τα Πανεπιστήμια κυρίως στην θεωρητική και βασική έρευνα. Σύμφωνα με το άρθρο1 του Ν.1404/83 οι σκοποί του Τ.Ε.Ι. είναι:

1. Να παρέχει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, επαρκή για την εφαρμογή, επιστημονικών, τεχνολογικών, καλλιτεχνικών ή άλλων γνώσεων και δεξιότητα στο επάγγελμα.
2. Να συμβάλλει στην δημιουργία υπεύθυνων πολιτών, ικανών να συνεισφέρουν ως στελέχη εφαρμογής στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη της χώρας.
3. Να υλοποιήσει το δικαίωμα της δωρεάν παιδείας κάθε Έλληνα πολίτη, ανάλογα με τις κλίσεις του και με όσα προβλέπουν οι σχετικοί νόμοι.
4. Να συμβάλλει στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τόσο των σπουδαστών του, όσο και των νέων γενικότερα.
5. Να διατηρήσει αμφίδρομη σχέση με τις αντίστοιχες παραγωγικές μονάδες και οργανωμένους κλάδους της οικονομίας της περιφέρειάς του.
6. Να συνεργάζονται μεταξύ του ή με άλλα εκπαιδευτικά ή τεχνολογικά ιδρύματα ή φορείς ή υπηρεσίες του εσωτερικού ή του εξωτερικού, για την επίτευξη της αποστολής τους.

7. Να υπηρετεί την ανάγκη για συνεχιζόμενη εκπαίδευση των αποφοίτων του και για διαρκή επιμόρφωση του ελληνικού λαού.

8. Να ενημερώνει την κοινή γνώμη για την πορεία πραγματοποίησης των στόχων του.

9. Να συντονίζει τις επιδιώξεις του με εκείνες των Α.Ε.Ι. όπως προβλέπονται με το Ν.1288/82, στην κοινή προσπάθεια για μια αυτοδύναμη οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

10. Να παίρνει μέρος σε ερευνητικά προγράμματα πάνω σε θέματα εφαρμογής της τεχνολογίας.

Τα Ιδρύματα του τεχνολογικού τομέα δίνουν έμφαση στην εκπαίδευση στελεχών εφαρμογών υψηλής ποιοτικής στάθμης τα οποία με τη θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική κατάρτιση τους :

α. Αποτελούν συνδετικό κρίκο μεταξύ γνώσης και εφαρμογής αναπτύσσοντας την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών και των τεχνών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

β. Αποτελούν, χρησιμοποιούν και προάγουν σύγχρονη τεχνολογία, καθώς επίσης και μεθόδους, πρακτικές και τεχνικές στο χώρο των εφαρμογών.

Στο πλαίσιο αυτό, τα Ιδρύματα του τεχνολογικού τομέα συνδυάζουν την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση, ενώ παράλληλα διεξάγουν κυρίως τεχνολογική έρευνα, όπως εκάστοτε ορίζεται αυτή και αναπτύσσουν τεχνογνωσία και καινοτομίες στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΕΙ ΠΡΙΝ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑ

2.1 Σχολές – Τμήματα

Η Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών αποτελείται από 4 Τμήματα:

- Τμήμα Ηλεκτρολογίας
- Τμήμα Μηχανολογίας
- Τμήμα Πολιτικών Έργων Υποδομής
- Τμήμα Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων

Η Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας αποτελείται από 7 Τμήματα:

- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Τμήμα Λογιστικής
- Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Τμήμα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού & Πληροφοριακών Συστημάτων
- Τμήμα Πληροφορικής και ΜΜΕ (Παράρτημα Πύργου)
- Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και στην Οικονομία (Παράρτημα Αμαλιάδας)
- Τμήμα Μουσειολογίας - Μουσειογραφίας και Σχεδιασμού Εκθέσεων (Παράρτημα Πύργου)

Η Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας αποτελείται από 5 Τμήματα:

- Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας
- Τμήμα Νοσηλευτικής
- Τμήμα Λογοθεραπείας
- Τμήμα Φυσικοθεραπείας (Παράρτημα Αιγίου)
- Τμήμα Οπτικής - Οπτομετρίας (Παράρτημα Αιγίου)

Παραρτήματα ΤΕΙ Πάτρας:

...Πύργου:

- Τμήμα Πληροφορικής και ΜΜΕ
- Τμήμα Μουσειολογίας - Μουσειογραφίας και Σχεδιασμού Εκθέσεων

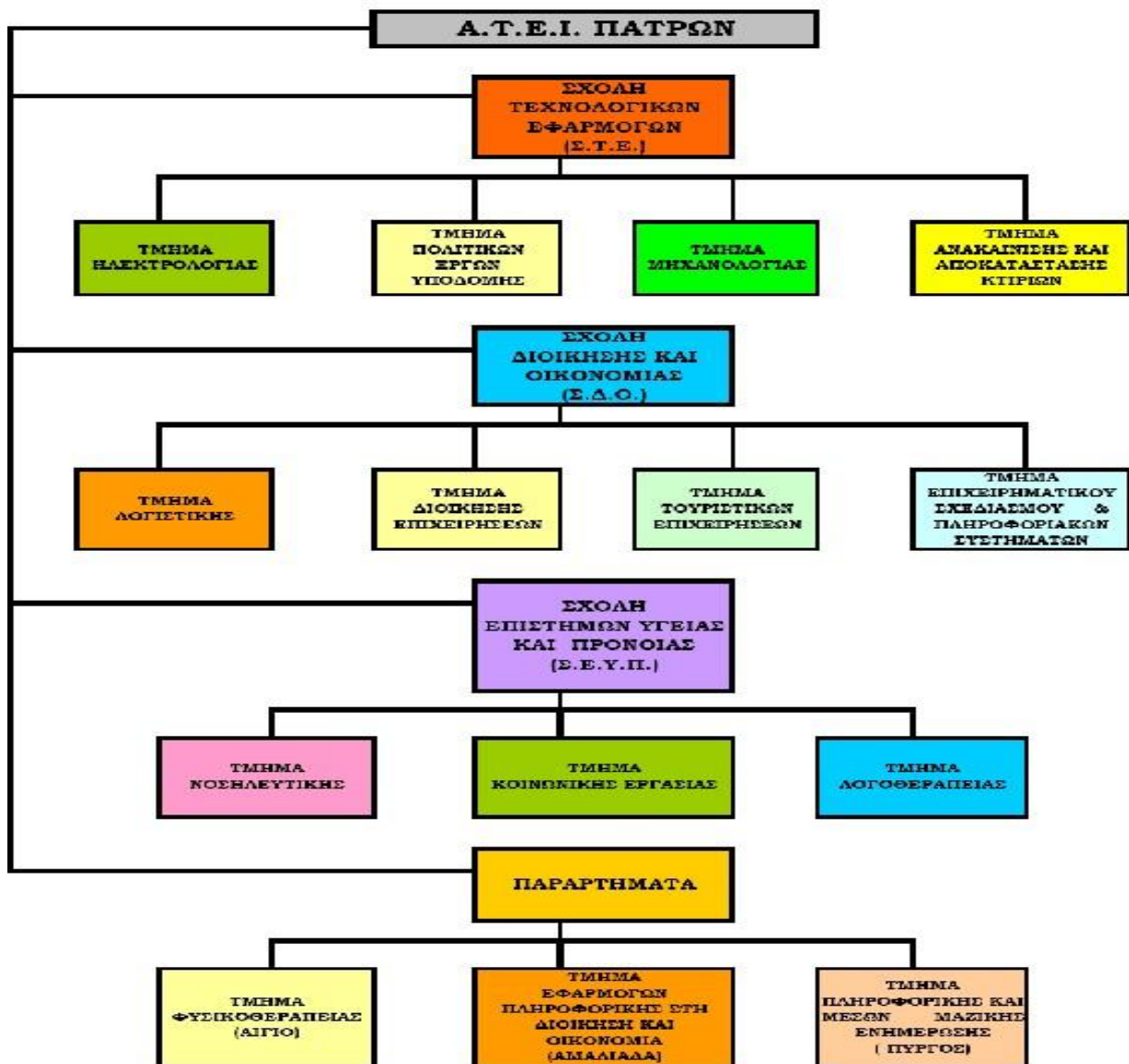
Αμαλιάδας :

- Τμήμα Πληροφορικής στην Διοίκηση και Οικονομία
- Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης

....Αιγίου:

- Τμήμα Φυσικοθεραπείας
- Τμήμα Οπτικής - Οπτομετρίας

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΟΛΩΝ

2.2 Γραφείο διασύνδεσης

Ο θεσμός του Γραφείου Διασύνδεσης (ΓΔ) εντάσσεται στις συστηματικές προσπάθειες του ΤΕΙ Πατρών να συνδεθεί με το κοινωνικό και παραγωγικό περιβάλλον και να προσφέρει στους φοιτητές και αποφοίτους του τη δυνατότητα της επικοινωνίας, της πληροφόρησης και του σχεδιασμού της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας καθώς και τις προοπτικές για περαιτέρω επιμόρφωση και εξειδίκευση.

2.2.1 Στόχος του γραφείου διασύνδεσης

Κύρια αποστολή του ΓΔ του ΤΕΙ Πατρών αποτελεί η διευκόλυνση των σπουδαστών και αποφοίτων στη μετάβαση από την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην κοινωνία και ειδικότερα στην αγορά εργασίας. Επίσης, η υποστήριξή τους στην εύρεση μεταπτυχιακών σπουδών, υποτροφιών, κατατακτήριων εξετάσεων σε ΑΕΙ, προγραμμάτων κατάρτισης, επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής τους άσκησης κ.α.

Επιπλέον αποστολή του ΓΔ αποτελεί και η παροχή πληροφόρησης στην ακαδημαϊκή κοινότητα σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση και τις τάσεις της αγοράς εργασίας, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών, της ύλης των μαθημάτων κ.α.

Σκοπός του ΓΔ είναι να δημιουργήσει τις δομές και τις δυνατότητες μόνιμης και πολύπλευρης συνεργασίας της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με την Παραγωγή.

2.2.2 Δραστηριότητες του γραφείου διασύνδεσης

Στα πλαίσια αυτού του σκοπού το ΓΔ προωθεί και στηρίζει δραστηριότητες και των δύο μερών (εκπαίδευσης & παραγωγής) που ενισχύουν την αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία, τη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη, την προβολή των δυνατοτήτων του Ιδρύματος για παροχή υπηρεσιών προς τρίτους, την προώθηση σπουδαστών και πτυχιούχων

στην αγορά εργασίας, την από κοινού οργάνωση εκδηλώσεων αμοιβαίου ενδιαφέροντος και άλλα.

Ειδικότερα, επιδίωξη του ΓΔ του ΤΕΙ είναι να στηρίζει τα συμβαλλόμενα μέρη στην ανάπτυξη αμφίδρομης και αυτόνομων συνεργασιών.

2.2.3 Ωφελούμενοι

Έτσι, απευθύνεται:

- Στα Όργανα Διοίκησης του Ιδρύματος, των Σχολών και των Τμημάτων
- Στους φοιτητές και πτυχιούχους του ΤΕΙ.
- Στα μέλη Ε.Π., στα Τμήματα σπουδών, στα εργαστήρια, στους Τομείς μαθημάτων κλπ
- Σε όλες τις επιχειρήσεις, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δημόσιες Υπηρεσίες, Συνεταιρισμούς, κοινωνικοοικονομικούς φορείς (επιμελητήρια κ.λπ.).

2.3 Κώδικας δεοντολογίας

2.3.1 Γενικές αρχές Κώδικα Δεοντολογίας των δομών απασχόλησης του ΑΤΕΙ Πατρών

Α) Το ΔΑΣΤΑ ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ καθώς και οι εποπτευόμενες δομές (Γραφείο Διασύνδεσης - ΓΔ, Πρακτική Άσκηση - ΠΑ):

- παρέχουν το ίδιο επίπεδο και είδος υπηρεσιών σε φοιτητές, απόφοιτους και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Ιδρύματος.
- δεν κάνουν και δεν υποστηρίζουν καμία μορφή διάκρισης με βάση τη φυλή, το έθνος, την ηλικία, το χρώμα, το φύλο, τη θρησκεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις, την ύπαρξη ειδικών αναγκών ή άλλων διαφοροποιήσεων των επωφελούμενων από τις υπηρεσίες τους.
- στοχεύουν στην προσφορά υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

- παρέχουν πληροφόρηση, που είναι στο μέτρο του εφικτού ακριβής, πλήρης, σύγχρονη και ανεξάρτητη των προσωπικών πεποιθήσεων των στελεχών του.
- ανταποκρίνονται στα αιτήματα και παρέχουν τις υπηρεσίες τους με αντικειμενικότητα, συνέπεια, επιμέλεια, υπευθυνότητα και αίσθημα επαγγελματισμού.
- λειτουργούν και διατηρούν Βάση Δεδομένων σύμφωνα με τις διατάξεις των Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (N2472/97 άρθρο 6).
- παρέχουν τις υπηρεσίες τους με βάση τα δηλούμενα από τον ίδιο τον φοιτητή/απόφοιτο στοιχεία και πληροφορίες, για την ακρίβεια των οποίων ευθύνεται αποκλειστικά και μόνο ο ίδιος.
- μπορούν να αρνηθούν την παροχή υπηρεσιών προς οποιοδήποτε επωφελούμενο, εφόσον ο τελευταίος ενεργεί καταχρηστικά ή αντίθετα στις αρχές της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών. Στις προαναφερθείσες περιπτώσεις η άρνηση παροχής υπηρεσιών γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο.
- είναι υπεύθυνες για την διατήρηση της εμπιστευτικότητας και της ασφάλειας των αρχείων και των επαφών με φοιτητές και απόφοιτους και λαμβάνουν την συγκατάθεση τους για την συλλογή, διατήρηση, επεξεργασία, ανταλλαγή και προώθηση πληροφοριών που τους αφορούν εκτός εάν αυτή υπαγορεύεται από το Νόμο.
- απαντούν στα υποβαλλόμενα αιτήματα εντός εύλογου χρόνου, σύμφωνα με τη σειρά προτεραιότητας υποβολής των αιτημάτων. Εξάιρεση από το ως άνω μπορεί να υπάρξει μόνο στην περίπτωση αιτήματος με κατεπείγοντα χαρακτήρα όταν οι λόγοι του κατεπείγοντος προκύπτουν από το αίτημα και δικαιολογούνται επαρκώς με αντικειμενικά κριτήρια.

- οφείλουν να συνεισφέρουν στην άμεση καθώς και στην εξ' αποστάσεως ενημέρωση των επωφελούμενων, μέσω της λειτουργίας ενός ολοκληρωμένου και διαρκώς ενημερωμένου δικτυακού τόπου.
- οφείλουν να κάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης προσβασιμότητα όλων των χώρων λειτουργίας των γραφείων απασχόλησης, καθώς και των χώρων όπου θα διεξάγονται εκδηλώσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης, για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες -ΑΜΕΑ.
- οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τις επί μέρους ανάγκες των ατόμων που ανήκουν σε Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες – ΕΚΟ και να προσαρμόζουν ανάλογα τις υπηρεσίες που προσφέρουν

Β) Στον εργασιακό χώρο όλες οι κατηγορίες μελών της κοινότητας του ΑΤΕΙ οφείλουν να συμπεριφέρονται με το δέοντα σεβασμό, απουσία οποιασδήποτε μορφής διάκρισης και οποιασδήποτε μορφής παρενόχλησης.

2.3.2 Επιμέρους αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας των εποπτευόμενων από το ΔΑΣΤΑ δομών απασχόλησης του ΑΤΕΙ Πατρών - Γραφείο Διασύνδεσης

Το Γραφείο Διασύνδεσης οφείλει να συγκεντρώνει πληροφορίες και να ενημερώνει για το περιεχόμενο όλων των παρεχόμενων ακαδημαϊκών τίτλων από το ΤΕΙ Πατρών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών), τις διαθέσιμες υποτροφίες καθώς και τις ανάγκες ή τάσεις της αγοράς εργασίας.

Τις όποιες πληροφορίες συλλέγει, το ΓΔ οφείλει να τις ανακοινώνει έγκαιρα στην ακαδημαϊκή κοινότητα, μέσω του δικτυακού τόπου του γραφείου. Το Γραφείο Διασύνδεσης υποστηρίζει τη διαδικασία της συμβουλευτικής και διαμορφώνει εκ των προτέρων τις δομές που απαιτούνται ώστε να εξυπηρετηθούν οι επωφελούμενοι. Οι επαφές μεταξύ των εμπλεκόμενων στη διαδικασία της συμβουλευτικής χαρακτηρίζονται από εχεμύθεια και το ΓΔ δεν έχει δικαίωμα να κοινοποιεί το περιεχόμενο των επαφών μεταξύ συμβούλου και επωφελούμενου.

Το ΓΔ επιδιώκει δικτύωση με τα τμήματα του ΤΕΙ. Πατρών μέσω ενός μοντέλου mentoring/tutoring, το οποίο θα εγκαθιδρύσει το ΓΔ με τα τμήματα και θα το υποστηρίζει. Και στην περίπτωση αυτή ζητήματα διαφύλαξης των προσωπικών δεδομένων, εχεμύθειας ή άλλων θεμάτων που αφορούν τους χρήστες των υπηρεσιών του ΓΔ θα τύχουν αυστηρής προσοχής σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα σε παραπάνω σχετικές με το θέμα παραγράφους.

Το Γραφείο Σταδιοδρομίας - Διασύνδεσης δεν αποτελεί γραφείο εξεύρεσης εργασίας. Απλά πληροφορεί τους φοιτητές - φοιτήτριες, εφόσον το επιθυμούν, για τις ευκαιρίες επαγγελματικής τους απασχόλησης.

Το Γραφείο Σταδιοδρομίας - Διασύνδεσης μπορεί να πραγματοποιεί μελέτες σχετικές με την επιστημονική ή επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων των διαφόρων Τμημάτων του ΤΕΙ. Τα δεδομένα τέτοιων μελετών, τα οποία θα δημοσιοποιούνται, οφείλουν να είναι αντικειμενικά, απαλλαγμένα από προσωπικές απόψεις και διαθέσιμα προς αξιοποίηση από τα ενδιαφερόμενα Τμήματα.

Γενικά, ενέργειες του Γραφείου Σταδιοδρομίας - Διασύνδεσης, που δεν αναφέρονται στον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας, δεν μπορούν να έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Συντάγματος και των Νόμων που αναφέρονται στα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών.

Ειδικά για την παροχή υπηρεσιών προς μαθητές:

Το ΓΔ στοχεύει στην παροχή τεκμηριωμένης ενημέρωσης και πληροφοριών που θα υποβοηθούν τους ενδιαφερόμενους μαθητές και γονείς σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού στα γνωστικά αντικείμενα του ΠΠ, χωρίς να επεμβαίνει στις προσωπικές τους επιλογές και αναγνωρίζοντας ότι η συμβουλευτική μαθητών απαιτεί ιδιαίτερη εκπαίδευση και εμπειρία και προσφέρεται από εξειδικευμένους Συμβούλους στα κατά τόπους υπηρεσίες Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το ΔΑΣΤΑ ΠΠ δεν τηρεί προσωπικά δεδομένα μαθητών παρά μόνο αυτά που απαιτούνται για λόγους στατιστικούς και εφαρμόζει τις επιταγές του Νόμου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Ειδικά για τη σχέση του γραφείου με εργοδότες και εργοδοτικούς οργανισμούς:

Το Γραφείο Διασύνδεσης στηρίζει τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγική διαδικασία. Στα πλαίσια αυτά μεσολαβεί μεταξύ των φοιτητών και αποφοίτων των Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και των εργοδοτικών οργανώσεων και εργοδοτών που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του, με σκοπό την κάλυψη υπαρχουσών θέσεων εργασίας. Ως εργοδοτικός οργανισμός νοείται το νομικό πρόσωπο τα μέλη του οποίου μπορούν να συμβληθούν ως εργοδότες με τους φοιτητές και τους αποφοίτους. Ως εργοδότης νοείται οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο απασχολεί ή ζητά να απασχολήσει φοιτητές, ή αποφοίτους είτε με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είτε με σύμβαση έργου είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, υπό την προϋπόθεση ότι για την εργασία αυτή δίδεται αντιπαροχή. Παράλληλα για τις ανάγκες του παρόντος άρθρου ως εργοδότης νοείται και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δέχεται να προσλάβει φοιτητές για πρακτική άσκηση ανεξάρτητα από την καταβολή ή όχι αμοιβής.

Ο ενδιαφερόμενος εργοδότης είναι υπεύθυνος για την ηθική και σύννομη συμπεριφορά των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων του καθώς και για την τήρηση του παρόντος κώδικα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας πρόσληψης.

Οι υπεύθυνοι πρόσληψης των επιχειρήσεων οφείλουν να σέβονται τις διαδικασίες που ακολουθεί το Γραφείο Διασύνδεσης και να απέχουν οποιασδήποτε παραπλανητικής ή αόριστης ανακοίνωσης και γενικά αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς. Οι υπεύθυνοι πρόσληψης πρέπει να παρέχουν ακριβείς πληροφορίες στο Γραφείο Διασύνδεσης για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας και για τα προσόντα που απαιτούνται για την κάλυψή της και να επιτρέπουν ένα λογικό χρονικό διάστημα προκειμένου να ανταποκριθούν οι ενδιαφερόμενοι.

Οι υπεύθυνοι πρόσληψης οφείλουν να αναφέρουν τόσο τις προοπτικές εξέλιξης όσο και τους λόγους για τους οποίους αποχώρησε ο προηγούμενος εργαζόμενος από την συγκεκριμένη θέση εφόσον κάτι τέτοιο ζητηθεί από Γραφείο Διασύνδεσης ή τον ενδιαφερόμενο.

Οι υπεύθυνοι πρόσληψης οφείλουν να παρέχουν κάθε απαραίτητο στοιχείο-υλικό στα Γραφεία Διασύνδεσης ώστε να διαμορφώσουν πλήρη εικόνα για την ιστορία της επιχείρησης και τις προοπτικές της.

Στα πλαίσια της αμοιβαίας συνεργασίας και του κοινού συμφέροντος οι εργοδοτικές οργανώσεις οφείλουν να ενημερώνουν τα μέλη τους για την αλληλογραφία που απευθύνει προς αυτές το Γραφείο Διασύνδεσης και τους αφορούν.

Οι εργοδοτικοί οργανισμοί-εργοδότες δεσμεύονται να μην διατηρούν, ανακοινώνουν και προωθούν περαιτέρω τα στοιχεία και προσωπικά δεδομένα φοιτητών/ αποφοίτων που περιήλθαν σε γνώση τους και να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα διασφάλισης της εμπιστευτικότητας αυτών.

Το Γραφείο Διασύνδεσης οφείλει να διευκολύνει τα προγράμματα προσέλκυσης των εργοδοτικών οργανώσεων και εργοδοτών και να ανακοινώνουν με κάθε πρόσφορο τρόπο τις αιτήσεις των επιχειρήσεων για απασχόληση φοιτητών και αποφοίτων.

Το Γραφείο Διασύνδεσης οφείλει να δίνει πληροφορίες σε όλους τους υποψηφίους για όλες τις θέσεις εργασίας που έχουν προταθεί προς κάλυψη ώστε να παρέχονται στους υποψηφίους και στους εργοδότες τα ευρύτερα δυνατά περιθώρια επιλογών.

Οποιασδήποτε μορφής παροχή πληροφοριών ή υπηρεσιών συμβουλευτικής προς τους υποψηφίους από το Γραφείο Διασύνδεσης επιτρέπεται μόνο υπό το πρίσμα της προσπάθειας εναρμόνισης των κλίσεων τους με τις εργασιακές τους επιδιώξεις.

Ειδικά για τη σχέση του γραφείου με Ιδιωτικούς Οργανισμούς Ευρέσεως Εργασίας – IOEE

Ως IOEE νοούνται οι εταιρείες που λειτουργούν μεσολαβητικά μεταξύ ενός υποψήφιου εργαζόμενου και ενός εργοδότη και οι υπηρεσίες τους προσφέρονται με χρηματική αμοιβή, η οποία καταβάλλεται από τον εργοδότη. Οι φορείς αυτοί μπορεί να μεσολαβούν και για την αναζήτηση προσωπικού: α) συγκεκριμένων ειδικεύσεων, β) μερικής ή εποχικής απασχόλησης, και γ). συγκεκριμένων οργανισμών.

Τα Γραφεία Διασύνδεσης συνεργάζονται με ΙΟΕΕ εφόσον η αμοιβή τους καλύπτεται αποκλειστικά και μόνο από τους εργοδότες και παρέχουν υπηρεσίες στους φοιτητές και αποφοίτους δίχως οποιασδήποτε υποχρέωση αυτών (φοιτητών) για παροχή αμοιβής ή ανταλλάγματος προς τον ΙΟΕΕ.

Τα Γραφεία Διασύνδεσης δικαιούνται και οφείλουν να ενημερώνονται γραπτώς, πριν την έναρξη της συνεργασίας, για τα στοιχεία του ΙΟΕΕ και την πολιτική που ακολουθείται σε θέματα που αφορούν στο δικαίωμα του ατόμου στην εργασία, την αρχή της ισότητας, την ισοτιμία των φύλων, των θρησκειών, της φυλής και των ατόμων με ειδικές ανάγκες και διατηρούν το δικαίωμα να αρνηθούν συνεργασία όταν η πολιτική αυτή δεν είναι σύμφωνη με τις αρχές των Γραφείων Διασύνδεσης.

Οι ΙΟΕΕ προκειμένου να συνεργαστούν με το Γραφείο Διασύνδεσης οφείλουν να το ενημερώσουν για τα πλήρη στοιχεία του εργοδότη που εκπροσωπούν και για λογαριασμό του οποίου ενεργούν, προκειμένου οι χρήστες των υπηρεσιών του Γραφείου Διασύνδεσης να έχουν όλη την πληροφόρηση που απαιτείται για την χορήγηση άδειας παροχής των προσωπικών τους δεδομένων.

Οι ΙΟΕΕ που επιθυμούν να συνεργασθούν με το Γραφείο Διασύνδεσης δεσμεύονται και υποχρεούνται να μην χρησιμοποιούν τα στοιχεία των υποψηφίων που τους δόθηκαν από το Γραφείο Διασύνδεσης πέρα για την προώθησή τους στον εργοδότη για τον οποίο απεστάλησαν. Σε περίπτωση που επιθυμούν να προωθήσουν τα στοιχεία αυτά και σε άλλον εργοδότη πρέπει να ενημερώσουν το Γραφείο Διασύνδεσης ώστε να ενημερωθούν οι φοιτητές και απόφοιτοι και να ληφθεί εκ νέου η άδειά τους. Οι ΙΟΕΕ θα πρέπει να εγγυηθούν γραπτώς αναφορικά με την εφαρμογή των υποχρεώσεων που θέτει ο Νόμος για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

2.4 Υποδομή του ΑΤΕΙ Πατρών

Το Α.Τ.Ε.Ι. Πατρών βρίσκεται σε μια ήσυχη και ευχάριστη τοποθεσία 100 στρεμμάτων, μόνο 4 χ.λ.μ. από το κέντρο της πόλης. Οι φοίνικες και οι κέδροι Λιβάνου, με ηλικία άνω των 100

χρόνων, δίνουν μια ιδιαίτερη ομορφιά. Τα κτίρια καταλαμβάνουν χώρο 54.000 τ.μ. και βρίσκονται σε αρμονία με τον φυσικό περιβάλλοντα χώρο.

Το ίδρυμα αποτελείται από :

- Το κυρίως κτίριο όπου στεγάζονται η κεντρική διοίκηση, οι διοικητικές υπηρεσίες, εργαστήρια και αίθουσες διδασκαλίας καθώς και οι γραμματείες των τριών Σχολών Σ.Τ.Ε, Σ.Ε.Υ.Π, Σ.Δ.Ο. Επίσης δύο αμφιθέατρα, το μεγάλο και το μικρό, όπως επίσης και το εστιατόριο και τα δύο κυλικεία.
- Το κτίριο Καραμανλή όπου στεγάζονται αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια και γραφεία εκπαιδευτικών της Σχολής Σ.Δ.Ο καθώς και το Κέντρο Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής.
- Το κτίριο της Νέας Σ.Δ.Ο όπου εκεί υπάρχουν αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια και γραφεία εκπαιδευτικών της Σχολής Σ.Δ.Ο.
- Το κτίριο του Υπολογιστικού Κέντρου της σχολής Σ.Τ.Ε και του ΚΕ.Δ.Δ.
- Το κτίριο του Επιχειρηματικού Σχεδιασμού
- Το κτίριο όπου στεγάζονται αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια και γραφεία εκπαιδευτικών των Σχολών Σ.Τ.Ε, Σ.Ε.Υ.Π και η Βιβλιοθήκη του Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας.
- Το κτίριο της Ηλιακής Ενέργειας
- Το κτίριο του Αθλητικού Κέντρου
- Το κτίριο της Σπουδαστικής Εστίας
- Ένα διώροφο παραδοσιακό κτίριο όπου στεγάζεται η Οικονομική Υπηρεσία του Ιδρύματος.

- Η έπαυλη «Κόλλα», όπου στεγάζεται ο Ειδικός Λογαριασμός
- Το Συνεδριακό Κέντρο
- Ο Ιερός Ναός Τριών Ιεραρχών

Εκτός του χώρου του Α.Τ.Ε.Ι. υπάρχουν :

- Το κτίριο Ιωάννης Μακρυγένης (πρώην Μιμόζα) όπου στεγάζονται αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων και του Τμήματος Λογοθεραπείας και το ΚΤΕ
- Η Σπουδαστική Εστία " Κούκος "
- Το κτίριο του Γραφείου Διασύνδεσης
- Το κτίριο της Τεχνικής Υπηρεσίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΤΕΙ

3.1 Ο ρόλος της ανώτατης εκπαίδευσης στην περιφερειακή ανάπτυξη

Ο ρόλος ενός Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην περιφερειακή ανάπτυξη συντίθεται από και αντανακλάται πάνω σε τέσσερις κεντρικούς άξονες διαμορφώνοντας με βάση αυτούς και το πλαίσιο δράσης του. Οι δύο πρώτοι άξονες – διαστάσεις αντανακλούν κυρίως την οικονομική συμβολή του Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, ενώ οι δύο τελευταίοι την κοινωνικό-πολιτισμική συμβολή στην περιοχή όπου λειτουργεί.

- Ο πρώτος άξονας («διάσταση» του ρόλου) είναι αυτός του «οικονομικού πολλαπλασιαστή». Το Τριτοβάθμιο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα είναι εργοδότης, φορολογούμενος, αγοραστής προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και πόλος έλξης νέων ανθρώπων – φοιτητών που είναι, επίσης, καταναλωτές. Η συγκέντρωση στις περιοχές αυτές φοιτητικού και διδακτικού δυναμικού αναμένεται να ενισχύσει την εσωτερική ζήτηση και να τονώσει μια σειρά οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως την αγορά κατοικιών, τροφίμων, ενδυμάτων και άλλων υπηρεσιών με έμμεσες επιδράσεις και σε άλλους παραγωγικούς κλάδους. Τα εισοδηματικά αυτά αποτελέσματα λειτουργούν σε μεγάλο βαθμό άμεσα και δεδομένου ότι δρουν πολλαπλασιαστικά μπορούν να οδηγήσουν στην αύξηση του συνολικού εισοδήματος της περιοχής. Εάν λοιπόν θέλουμε να εξετάσουμε πλήρως τις οικονομικές επιπτώσεις ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην τοπική οικονομία θα έπρεπε να πάρουμε υπόψη μας το σύνολο των άμεσων και έμμεσων αποτελεσμάτων από την λειτουργία του. Οι άμεσες οικονομικές επιπτώσεις των περιφερειακών ΑΕΙ στην τοπική οικονομία αφορούν τις δαπάνες που γίνονται στην περιοχή εξαιτίας της λειτουργίας του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος.

Οι δαπάνες αυτές γίνονται από τους φοιτητές, τους διοικητικούς υπαλλήλους, τους διδάσκοντες καθώς και από το ίδιο το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Οι δαπάνες αυτές ταυτίζονται με τα εισοδήματα αυτών που τις εισπράττουν και ως αποτέλεσμα έχουμε αύξηση του εισοδήματος στην περιοχή. Οι έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις αφορούν τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και θα μπορούμε να τα ορίσουμε ως αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης στην περιοχή λόγω της αυξημένης ζήτησης.

- Ο δεύτερος άξονας είναι αυτός του «παραγωγού συστηματοποιημένης γνώσης» και αφορά σε θέματα μεταφοράς τεχνογνωσίας και τεχνολογίας, πνευματικής ιδιοκτησίας κ.ά.
- Ο τρίτος άξονας είναι αυτός του «διαμορφωτή του ανθρώπινου δυναμικού» και σχετίζεται με την προσέλκυση και εκπαίδευση των φοιτητών με στόχο τη δημιουργία ανθρώπινου δυναμικού υψηλού επιπέδου για τους φορείς και τις επιχειρήσεις της περιοχής.
- Ο τέταρτος άξονας αναφέρεται στη συμμετοχή του Ιδρύματος σε δίκτυα και δραστηριότητες εκπαιδευτικού, πολιτιστικού ή κοινωνικού ενδιαφέροντος καθιστώντας το βασικό «θεσμικό παίκτη σε δίκτυα».

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να επισημανθεί ότι χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην υπερεκτιμηθεί ο ρόλος των Τριτοβάθμιων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών, αλλά να δοθεί η πρέπουσα έμφαση στον κοινωνικό και πολιτισμικό ρόλο τους. Αν και η οικονομική ώθηση που επιτυγχάνεται είναι αδιαμφισβήτητη, η απορρόφηση από τις άμεσες εισροές, κατά το πλείστον, αφορά στον τομέα των υπηρεσιών και είναι αμφίβολο το κατά πόσο αυτές αξιοποιούνται και πώς, και από τους άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας ώστε να αποτελέσουν και μοχλό ανάπτυξης της περιοχής. Συνεπώς, δεν θα μπορούσε να αποκλειστεί και το ενδεχόμενο να συντελεί το Τριτοβάθμιο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα στη διαστρέβλωση της ανάπτυξης της περιφέρειας ή, τουλάχιστον, να μην ευνοεί την ορθολογική ανάπτυξή της.

Για τον παραπάνω λόγο, θα πρέπει η διερεύνηση να γίνεται σε συνάρτηση μιας σειράς παραγόντων που θέτουν σε αντιπαράβολή την οικονομική με την κοινωνικό-πολιτισμική συμβολή κάνοντας μια πολύ προσεκτική ανάγνωση των συντελούμενων μεταβολών και ερμηνεύοντας τα ποσοτικά σε συνάρτηση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των μεταβολών αυτών.

Έτσι, θα μπορούσαμε να δούμε ότι η κοινωνική και πολιτισμική συμβολή αντανακλάται σε αλλαγές που συντελούνται: α) στην πολιτική ζωή ενός τόπου, με έμφαση το δημόσιο λόγο σχετικά με θέματα όπως, δικαιωμάτων, περιβάλλοντος, ισότητας των δύο φύλλων, β) στις πολιτιστικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται, και γ) στην εργασία, όσον αφορά, κυρίως, σε επίπεδο ανθρωπίνων πόρων και ποιότητας της εργασίας. Πιο αναλυτικά, οι διαπιστώσεις που μπορούν να γίνουν είναι ότι σε:

❖ Πολιτικό επίπεδο

Η ενσωμάτωση ενός ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην καθημερινή ζωή μιας επαρχιακής πόλης επηρεάζει πολύπλευρα την πολιτική ζωή και ειδικότερα την ατζέντα των θεμάτων που κυριαρχούν στον πολιτικό λόγο. Ο πολιτικός λόγος και κυρίως η θεματολογία του στην περιφέρεια μεταβλήθηκε ριζικά την τελευταία δεκαετία κυρίως υπό το βάρος δύο σημαντικών εξελίξεων που σχετίζονται με την ίδρυση μιας σειράς νέων τμημάτων Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι.:

1. Ένας μεγάλος αριθμός νέων ανθρώπων – φοιτητών με αυξημένη ευαισθησία σε ειδικότερα θέματα (παιδεία, περιβάλλον, δικαιώματα) ενσωματώθηκε στον αστικό ιστό των πόλεων. Η ενσωμάτωση αυτή, είτε εκφρασμένη μέσα από καθαρά πολιτικές δράσεις (σπουδαστικός συνδικαλισμός, συμμετοχή σε κομματικές νεολαίες, συμμετοχή σε εκδηλώσεις διαμαρτυρίας κ.α.), είτε συσχετισμένη με την ανάπτυξη γόνιμων συζητήσεων και συνεισφορά ιδεών σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας, οδηγεί αναπότρεπτα σε συνολική αλλαγή των αντιλήψεων και της συμπεριφοράς σε επίπεδο πολιτικής.

2. Ο πολιτικός λόγος εμπλουτίστηκε χάρη στην εμφάνιση ανθρώπων (φοιτητών, αλλά και εκπαιδευτικού προσωπικού) υψηλού σχετικά μορφωτικού επιπέδου, οι οποίοι συνεισέφεραν στην πολιτική με τις απόψεις τους ή δημιούργησαν νέες δομές και εκφράσεις πολιτικής δράσης.

Μια σειρά από νέα θέματα προστέθηκαν, υπό την επίδραση και των νέων τμημάτων στην περιφερειακή πολιτική ατζέντα, όπως θέματα που άπτονται:

- α) το περιβάλλον, με διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών και πλαισίου δημόσιου διαλόγου αλλά και δράσεις σχετικά με την προστασία του,
- β) τη θέση της γυναίκας, όπου σε μία κοινωνία μέχρι πρότινος δομημένη με βάση παραδοσιακά-ανδροκρατικά στερεότυπα αρχίζει να αναβαθμίζεται,
- γ) την ανεργία, αλλά και τις εργασιακές σχέσεις, ζητήματα που αρχίζουν να τίθενται με ένταση διεκδικώντας αποφάσεις προς επίλυση, καθώς και άλλα ζητήματα όπως ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου, μετανάστευση, πολιτισμός κ.ο.κ.

❖ Πολιτιστικό επίπεδο

Η εμφάνιση μεγάλου αριθμού νέων, με ευαισθησίες και ενδιαφέροντα διαφορετικά από τα συνήθη, επιδρά στην παραγωγή πολιτισμού, αλλά και στη ζήτηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Ο αριθμός και η δραστηριότητα των πολιτιστικών συλλόγων, των κινηματογραφικών και θεατρικών ομάδων, των ραδιοφωνικών εκπομπών και των μουσικών σχημάτων έχει αυξηθεί σημαντικά. Ωστόσο, είναι σαφές ότι μένουν πολλά ακόμα βήματα που χρειάζεται να γίνουν και στο σημείο αυτό είναι απαραίτητη η ενεργή ανάμειξη των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της περιοχής.

❖ Εργασία

Ο χώρος της εργασίας είναι ένα πεδίο, το οποίο κατεξοχήν επηρεάζεται από την εκπαίδευση.

Η δημιουργία των νέων τμημάτων στην εν λόγω περιφέρεια έχει επιδράσει σημαντικά στην αλλαγή των δεδομένων στην αγορά εργασίας σε επίπεδο πόλης και νομού, με μια σειρά από διαφορετικούς τρόπους.

Πρώτα από όλα, η εμφάνιση ενός νέου σε ηλικία και με εξειδικευμένες γνώσεις εργατικού δυναμικού είναι σε θέση να δώσει την απαραίτητη ώθηση για αύξηση των επενδύσεων. Παράλληλα, δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε την επίδραση των νέων τμημάτων χάρη στην αύξηση της ζήτησης και της κατανάλωσης σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας, όπως είναι η στέγαση, η εστίαση ή τα εμπόριο. Τέλος, τα ίδια τα νέα τμήματα προσφέρουν πολλά στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας, μέσα από δράσεις που προωθούν και περιλαμβάνουν προγράμματα κατάρτισης, έρευνα, εκδηλώσεις κ.α.

Η λειτουργία ενός περιφερειακού ανώτατου ιδρύματος, έχει σημαντικές επιπτώσεις όχι μόνο στην άμεση βελτίωση κάποιων οικονομικών μεγεθών αλλά και στην κοινωνική δομή της περιοχής. Έχει επίσης μακροχρόνια αναπτυξιακά αποτελέσματα μέσω της αύξησης της προσφοράς εξειδικευμένων υπηρεσιών στην περιοχή και τη δημιουργία ικανότερου και πιο εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Άρα τα κυριότερα σημεία συνάντησης του πανεπιστημίου/ΑΤΕΙ με την τοπική οικονομία είναι τα εξής:

1. η αγορά εργασίας και η απασχόληση των αποφοίτων
2. η ανάπτυξη της τοπικής – περιφερειακής οικονομίας, όπου εδρεύει το πανεπιστήμιο
3. η μείωση της εσωτερικής μετανάστευσης και η συγκράτηση του επιστημονικού προσωπικού
4. τα έξοδα λειτουργίας των ιδρυμάτων ως αποδοτική επένδυση
5. τα κονδύλια που υπάρχουν για την έρευνα και τεχνολογία και τα αποτελέσματα των ερευνών και ανάπτυξης της τεχνολογίας.
6. την αύξηση της παραγωγικότητας,

7. τη καλλιέργεια νέας αντίληψης για την οικονομική συμπεριφορά του πολίτη, την ανάπτυξη και την αποκέντρωση της περιφέρειας καθώς και
8. την ισόρροπη κατανομή ανθρώπων και δραστηριοτήτων εντός του ελλαδικού χώρου

Με βάση όμως τη διεθνή εμπειρία οι οικονομικές συνέπειες στην τοπική οικονομία από τη λειτουργία των περιφερειακών ιδρυμάτων στον ελληνικό χώρο δεν είναι τόσο σημαντικές όσο θα ανάμενε κανείς. Οι μελέτες που έγιναν σε ορισμένες πόλεις της Αγγλίας έδειξαν ότι τα πανεπιστήμια συνεισφέρουν περίπου το 45% του συνολικού εισοδήματος των πόλεων που εδρεύουν. Τα αντίστοιχα ποσοστά για την Ελλάδα είναι πολύ χαμηλότερα και αυτό οφείλεται:

1. στη μεγάλη κινητικότητα τόσο των φοιτητών όσο και των διδασκόντων κατά όλη τη διάρκεια του χρόνου. Ως αποτέλεσμα αυτής της κινητικότητας ένα σημαντικό ποσοστό του συνόλου των δαπανών τους οδηγείται έξω από την τοπική οικονομία. Η κινητικότητα αυτή είναι τόσο μεγαλύτερη, όσο μικρότερη είναι η πόλη όπου εδρεύει το πανεπιστήμιο και όσο μικρότερη είναι η πανεπιστημιακή κοινότητα.
2. στην περιορισμένη τοπική αγορά, εξαιτίας της οποίας ένα σημαντικό μέρος των δαπανών του πανεπιστημίου όπως επίσης των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας αναγκαστικά δεν πραγματοποιείται στην περιοχή.

Πέρα όμως από την οικονομική σημασία των περιφερειακών ιδρυμάτων σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο βασικός σκοπός ενός ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του περιφερειακού είναι ερευνητικός και εκπαιδευτικός. Για αυτό το λόγο η ίδρυση περιφερειακών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται μόνο ως πρωτογενές μέγεθος για την ανάπτυξη μιας περιοχής. Χρειάζεται, λοιπόν, ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην υπερεκτιμηθεί ο ρόλος των πανεπιστημίων στην οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών και επιπρόσθετα να δοθεί έμφαση στον κοινωνικό και πολιτισμικό ρόλο των πανεπιστημίων. Το πανεπιστήμιο πρέπει να αντιμετωπίζεται ως καταλύτης για την μακροχρόνια ανάπτυξη μιας περιοχής.

3.2 Η αποκέντρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα: περιφερειακά τμήματα

Στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη όπου συγκεντρώνεται η πλειονότητα του πληθυσμού της Ελλάδας, αλλά και οι κάθε είδους δραστηριότητες πολιτικής, κοινωνικο-οικονομικής, πολιτιστικής μορφής, βρίσκονται έως και τα μέσα της δεκαετίας του 1960 τα μοναδικά πανεπιστήμια της χώρας. Η πολιτική επέκτασης της ανώτατης εκπαίδευσης θα ξεκινήσει στη δεκαετία του '60 με την ίδρυση των πρώτων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε πόλεις της “περιφέρειας”. Σε μια πρώτη φάση [δεκαετία '60] τα πανεπιστήμια ιδρύονται και εγκαθίστανται σε σημαντικές πόλεις της χώρας από όπου παίρνουν και το όνομά τους : *Πανεπιστήμιο Πάτρας [Πάτρα]* και *Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων [Ιωάννινα]*. Από τη δεκαετία του '70 και έπειτα ξεκινά μια νέα φάση αποκέντρωσης, όπου υποστηρίζεται η διασπορά της ακαδημαϊκής λειτουργίας σε διάφορες πόλεις των περιφερειών. Τα νέα πανεπιστήμια λαμβάνουν τώρα το όνομα της περιφέρειας στην οποία ανήκουν και όχι της πόλης όπου λειτουργούν. Στην περίοδο αυτή έχουμε την ίδρυση του *Πανεπιστημίου Θράκης [Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη]*, του *Πανεπιστημίου Κρήτης [Ηράκλειο, Ρέθυμνο]* και του *Πολυτεχνείου Κρήτης [Χανιά]*, του *Πανεπιστημίου Θεσσαλίας [Βόλος, Λάρισα, Τρίκαλα, Καρδίτσα]*, του *Πανεπιστημίου Αιγαίου [Μυτιλήνη, Χίος, Καρλόβασι / Βαθύ, Ρόδος]* και του *Ιόνιου Πανεπιστημίου [Κέρκυρα]*. Η αποκέντρωση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξέλιξη. Πολλά από τα υφιστάμενα *περιφερειακά πανεπιστήμια* αποκτούν καινούργια τμήματα, ενώ έχει ήδη αποφασιστεί η ίδρυση και σταδιακά έχει ξεκινήσει η λειτουργία τριών νέων *περιφερειακών πανεπιστημίων*. Πρόκειται για τα *Πανεπιστήμια Πελοποννήσου, Δυτικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας*

Από τη μελέτη των πολιτικών ίδρυσης / χωροθέτησης των *περιφερειακών πανεπιστημίων* και του προτύπου της εσωτερικής ακαδημαϊκής τους οργάνωσης και χωρικής ανάπτυξης των εγκαταστάσεών τους προκύπτουν σημαντικά συμπεράσματα για τον εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους προσανατολισμό, την κοινωνική και την πολιτιστική τους δράση και το είδος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

Η εικόνα για τα *περιφερειακά πανεπιστήμια* και τις ελληνικές πόλεις έχει ως ακολούθως :

- Η ίδρυσή τους αποφασίζεται λιγότερο ή περισσότερο για εξυπηρέτηση ανάλογων σκοπών. Με πιο βασικούς : α) την ικανοποίηση εθνικών σκοπών και “*περιφερειακής*

ανάπτυξης” [“ισόρροπη ανάπτυξη” χώρας, ενίσχυση περιφερειακών παραμεθωρίων περιοχών, αποτροπή διόγκωσης της πρωτεύουσας, διασφάλιση πολιτικής σταθερότητας, ενίσχυση μεσαίων ή μικρών πόλεων με περιορισμένη υποδομή, ικανοποίηση ιστορικών / παραδοσιακών λόγων, πολιτισμική αναβάθμιση συγκεκριμένων “περιφερειών” / περιοχών, κ.ά.], β) την αναβάθμιση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης, γ) την αποκατάσταση της “δίκαιης ισοκατανομής” και καθιέρωση ίσων ευκαιριών, δ) την ικανοποίηση των αναγκών της “αγοράς εργασίας”, κυρίως, όμως, ε) την αύξηση του αριθμού εισακτέων στα πανεπιστήμια και η αποσυμφόρηση των “κεντρικών πανεπιστημίων”. Το πρόβλημα είναι ότι υπήρξαν φορές που στηρίχτηκε σε πολιτικές σκοπιμότητες και σε πιέσεις από τοπικούς φορείς, χωρίς να συσχετίζεται πάντα με τις πραγματικές ανάγκες της “αγοράς εργατικού δυναμικού” και της “ενεργού ζήτησης”.

- Πολλά από αυτά υιοθετούν το παράδειγμα των *κεντρικών* όσον αφορά στο πρότυπο της εσωτερικής ακαδημαϊκής οργάνωσης και χωρικής ανάπτυξης των εγκαταστάσεών τους σε επίπεδο πόλης [εντός, εκτός αστικού ιστού]. Η επιλογή μάλιστα των γνωστικών κατευθύνσεων γίνεται με άξονα πιο πολύ την ικανοποίηση της ζήτησης σε επίπεδο χώρας και την ανάγκη αποσυμφόρησης των “κεντρικών” Αθήνας, Θεσσαλονίκης και πολύ λιγότερο, τελικά, με άξονα την ικανοποίηση των τοπικών και περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων και αναγκών και την αντιστοίχιση με τη δυναμικότητα των πόλεών τους. Αποτέλεσμα τα *περιφερειακά πανεπιστήμια* συχνά να αποτελούν “αντίγραφο” των *κεντρικών* με περιορισμένα δείγματα πρωτοτυπίας. Μόνο τα πιο πρόσφατα ιδρυθέντα στη περίοδο μελέτης επιδιώκουν τη διαφοροποίησή τους κυρίως όσον αφορά στο είδος των γνωστικών ειδικεύσεων που προσφέρουν [π.χ. Πολυτεχνείο Κρήτης [Χανιά], Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας [εν μέρει], Πανεπιστήμιο Αιγαίου, και Ιόνιο Πανεπιστήμιο].

- Βασικό και, από ότι φαίνεται, αποκλειστικό καθήκον των ελληνικών πανεπιστημίων είναι η προσφορά δωρεάν εκπαίδευσης σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού της χώρας. Συνέπεια, ο “ερευνητικός”, ο “επιχειρηματικός”, αλλά και ο “κοινωνικός ρόλος” τους συχνά να βρίσκεται σε δεύτερη μοίρα. Τα ελληνικά *περιφερειακά πανεπιστήμια* αντιμετωπίζονται έτσι πιο πολύ ως “χώροι εκπαίδευσης”, χωρίς να γίνονται πάντα ιδιαίτερες προσπάθειες για τη δικτύωσή τους με τομείς έρευνας και παραγωγής και την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας των ακαδημαϊκών κοινοτήτων τους με φορείς που δρουν σε τοπικό επίπεδο, ή με τα μέλη της εξω-ακαδημαϊκής κοινωνίας. Έτσι, παρά τις προσπάθειες των τελευταίων κυρίως 15 ετών :

1. Η ακαδημαϊκή έρευνα εμφανίζεται περιορισμένη στα περισσότερα *περιφερειακά πανεπιστήμια*, το δε αντικείμενό της σπάνια σχετίζεται με την τοπική παραγωγική και επιχειρηματική δράση. Εξαιρέσεις θεωρούνται τα *Πανεπιστήμια Πάτρας, Κρήτης, Ιωαννίνων*, το *Πολυτεχνείο Κρήτης*. Φαίνεται έτσι ότι υπάρχει κάποιος βαθμός συσχέτισης μεταξύ της έντασης και του είδους της ερευνητικής δραστηριότητας με το μέγεθος της πόλης. Η βασική, όμως, συσχέτιση αφορά το είδος της ερευνητικής δραστηριότητας, το δυναμισμό της πόλης και τον τύπο του πανεπιστημίου, κυρίως όσον αφορά στο είδος των επιστημονικών εξειδικεύσεων που προσφέρει.
2. Η σύνδεση των *περιφερειακών πανεπιστημίων* και των τομέων παραγωγής παραμένει συγκριτικά περιορισμένη. Παρά τα προβλήματα, τα πιο δραστήρια *περιφερειακά πανεπιστήμια* είναι εκείνα που λειτουργούν σε πόλεις κάποιου μεγέθους, με υποδομή *περιφερειακής εμβέλειας* και με υψηλό δείκτη προσπελασιμότητας. Τέτοιες πόλεις είναι συνήθως όσες βρίσκονται επί των βασικών “*αναπτυξιακών αξόνων*” της χώρας, ή σε μικρή απόσταση από αυτούς [*Πάτρα, Βόλος, Ηράκλειο, Χανιά*].
3. Ο “*κοινωνικός ρόλος*” των ελληνικών *περιφερειακών πανεπιστημίων* - με την έννοια της συμμετοχής τους στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της ευρύτερης εξω-ακαδημαϊκής κοινωνίας - είναι περιορισμένος, ενώ δε φαίνεται να σχετίζεται με το μέγεθος του πανεπιστημίου ή της πόλης. Περιορισμένο είναι το ενδιαφέρον από την πλευρά των *περιφερειακών πανεπιστημίων* για διοργάνωση εκδηλώσεων με αναφορά και στην εξω-πανεπιστημιακή κοινότητα.
 - Πάντως, τα πρώτα ολοκληρωμένα *περιφερειακά πανεπιστήμια* όσον αφορά στην ποικιλία επιστημονικών ειδικοτήσεων και ακαδημαϊκών υπηρεσιών είναι εκείνα της πρώτης περιόδου επέκτασης της ανώτατης εκπαίδευσης [δεκ. ‘60], δηλ. όσα εξ αρχής προγραμματίστηκαν να λειτουργήσουν σε μια πόλη και έχουν διαγράψει μια σημαντική περίοδο λειτουργίας [όπως το *Πανεπιστήμιο Πάτρας* (Πάτρα) και το *Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων* (Ιωάννινα)].
 - Τα *περιφερειακά πανεπιστήμια* λειτουργούν σε 17 πόλεις, που διαφοροποιούνται ως προς το επίπεδο ανάπτυξής τους στο εθνικό οικιστικό δίκτυο {*Θεοδωρά, Γ., Λουκάκης, Π., 2005*}. Πιο συγκεκριμένα, τα πιο πολλά λειτουργούν σε πόλεις που είχαν δρομολογηθεί στο πλαίσιο των πολιτικών ανάπτυξης του κράτους να έχουν κάποια δυναμική για την

ικανοποίηση καθαρά εθνικών λόγων, ή για να δοθούν λύσεις σε θέματα όπως : η επίλυση του “περιφερειακού προβλήματος”, η διασφάλιση της “περιφερειακής ανάπτυξης”, ή η αύξηση της “ενεργούς ζήτησης”. Υπήρξαν ,όμως, και περιπτώσεις που η χωροθέτησή τους έγινε με κύριο σκοπό την εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων και συγκεκριισμό, ή την άμβλυνση τοπικών αντιθέσεων ως προς το κριτήριο της “διασποράς” των νέων τμημάτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι με την αλλαγή στην αντίληψη ίδρυσης και χωροθέτησης των περιφερειακών πανεπιστημίων και το πέρασμα από τα “περιφερειακά πανεπιστήμια πόλης” [δεκαετία του ‘60], στα “περιφερειακά πανεπιστήμια περιφερειών” [δεκαετία του ’70 και έπειτα] όλο και πιο πολλές μικρές πόλεις - ακόμα και πόλεις με ιδιαίτερα σημαντικά προβλήματα υποδομής - διεκδικούν και, εν τέλει, επιλέγονται για τη χωροθέτηση πανεπιστημιακών τμημάτων συχνά με τις γνωστές συνέπειες [Χαρακτηριστικές περιπτώσεις: Τρίκαλα, Καρδίτσα, Χίος, Βαθύ/Καρλόβασι Σάμου] .

- Ο σχεδιασμός των περιφερειακών πανεπιστημίων δε φαίνεται να αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο του σχεδιασμού των πόλεων όπου χωροθετούνται, ούτε να εντάσσεται στον προγραμματισμό επέκτασης των ορίων τους, γεγονός το οποίο δημιουργεί προβλήματα στη διαδικασία της ενσωμάτωσής τους στη ζωή των πόλεών τους.

3.3 Τα Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τα οφέλη τους για την περιφέρεια εγκατάστασης

Παρότι τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τείνουν να λειτουργούν ικανοποιητικά στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, όπου υπάρχουν μια σειρά από εξωτερικές οικονομίες (βιβλιοθήκες, ερευνητικά κέντρα κλπ.), θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως καταλύτες για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη μιας περιφέρειας.

Οι πολυπρόσωποι οργανισμοί του δημοσίου - επαγγελματικές σχολές, σχολές νηπιαγωγών, γυμναστικές και παιδαγωγικές ακαδημίες, Τ.Ε.Ι., πανεπιστήμια, στρατόπεδα, νοσοκομεία, οικοτροφεία, κλπ - είναι σημαντικοί για την ανάπτυξη μιας περιοχής, γιατί αυξάνουν την ενεργό ζήτηση και τονώνουν έτσι άμεσα μια σειρά από οικονομικές δραστηριότητες, όπως

είναι η αγορά κατοικιών, τροφίμων, ενδυμάτων και άλλων υπηρεσιών, ενώ οι έμμεσες επιδράσεις τους καλύπτουν επίσης πολλές οικονομικές δραστηριότητες.

Η ίδρυση ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αναμένεται, επιπλέον, να έχει μακροχρόνια αναπτυξιακά αποτελέσματα με τη δημιουργία ικανότερου και επιδεξιότερου εργατικού δυναμικού. Εξάλλου, ένα πανεπιστήμιο μπορεί να συντελέσει με το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό του, καθώς και με τις πάγιες εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του, στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων που θέτει η τοπική κοινωνία. Έτσι, μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επιτυχία εκείνης της πλευράς της ανάπτυξης, που συναρτάται με τη δυναμική και τη συνεκτικότητα των τοπικών κοινωνιών, να συμβάλει στην ανάπτυξη των τεχνών και των γραμμάτων και στην καλλιέργεια ατμόσφαιρας ελεύθερης πολιτιστικής δημιουργίας, πέραν των όσων προσφέρει στον τομέα αυτό με τις στενά εκπαιδευτικές δραστηριότητές του. Τα παραπάνω συντελούν στη διαμόρφωση μιας δυναμικής πολιτιστικής ταυτότητας, που αποτελεί σημαντικό στοιχείο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των τοπικών κοινωνιών, και ιδιαίτερα των παραμεθόριων.

Τέλος, η παρουσία του πανεπιστημίου σε μία μικρή επαρχιακή πόλη μπορεί να συντελέσει σημαντικά στην άρση του «επαρχιωτισμού» της. Απαραίτητη, βέβαια, προϋπόθεση γι' αυτό είναι να υπάρχει μία «κρίσιμη μάζα», ένας ελάχιστος αριθμός δηλαδή μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας (φοιτητών και διδασκόντων) σχετικά μεγάλος, τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και ως ποσοστό στο σύνολο του πληθυσμού της πόλης, ώστε να διασφαλίζεται ο βαθμός πολυπλοκότητας, πολυμέρειας και αλληλοκάλυψης που μπορεί να εγγυηθεί, τόσο στο οργανωτικό – διοικητικό όσο και στο ακαδημαϊκό και στο κοινωνικό επίπεδο, μια σχετικά αυτόνομη και ολοκληρωμένη επιστημονική και κοινωνική λειτουργία και μια δυναμική ένταξη στον οικιστικό ιστό και στις παραγωγικές ανάγκες της περιοχής.

Όταν υπάρχει αυτή η «κρίσιμη μάζα» των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, τότε αναπόφευκτα οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι και οι φοιτητές δημιουργούν μια κοινότητα που εξ αντικειμένου ζωογονεί και μεταμορφώνει ραγδαία τους ρυθμούς ζωής της πόλης.

3.4 Η οικονομική επίδρασή τους

Η ύπαρξη ενός Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος σε μια περιοχή έχει πολλές και διαφορετικού είδους οικονομικές επιπτώσεις οι οποίες είναι πολύ δύσκολο να μετρηθούν. Οι επιπτώσεις αυτές μπορεί να χαρακτηριστούν ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες και υπολογίζονται τα υλικά και άυλα οφέλη στην τοπική κοινωνία και την ευρύτερη περιοχή γενικότερα. Τα μακροπρόθεσμα οφέλη μετρούν την επίδραση των Ιδρυμάτων στην εθνική παρακαταθήκη ανθρώπινου δυναμικού και τις συνέπειες στην οικονομική ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας των εργαζομένων, της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, της επίλυσης οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων.

Τα άυλα οφέλη περιλαμβάνουν τα ατομικά και κοινωνικά οφέλη της εκπαίδευσης, όπως η καλύτερευση του ανθρώπινου είδους, η βελτίωση της ποιότητας της ζωής της κοινωνίας, η ανάπτυξη των τεχνών, η βελτίωση της κουλτούρας και της μόρφωσης, η ανοχή και η κατανόηση μεταξύ ατόμων διαφορετικής κουλτούρας και θρησκείας, η μείωση της εγκληματικότητας. Τα μακροπρόθεσμα καθώς και τα άυλα οφέλη, ενώ είναι πραγματικά, είναι πολύ δύσκολο να μετρηθούν. Οι περισσότερες έρευνες εστιάζονται στη μέτρηση των βραχυπρόθεσμων και υλικών ωφελειών από την ύπαρξη ενός Εκπαιδευτικού Ιδρύματος σε μία περιοχή (Jaffi, 2000).

Τα υλικά οφέλη εστιάζονται στα χρήματα τα οποία εισρέουν στην τοπική κοινωνία εξαιτίας της ύπαρξης του Ιδρύματος και τις συνέπειες οι οποίες απορρέουν από αυτά στην τοπική οικονομία. Η άμεση εισροή χρημάτων στην τοπική οικονομία συνεπεία της Εκπαιδευτικής κοινότητας πέραν των προφανών ωφελειών, όπως αύξηση του εισοδήματος των ιδιοκτητών ακινήτων, των επιχειρηματιών οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε τομείς του άμεσου ενδιαφέροντος των φοιτητών, έχει και άλλα πολλαπλασιαστικά οφέλη, όπως η ανάπτυξη των επενδύσεων, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η ανοικοδόμηση για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών.

Στα υλικά οφέλη δεν πρέπει να παραληφθούν και τα έσοδα τα οποία προκύπτουν για το κράτος από την φορολογία του αυξημένου εισοδήματος των επωφελομένων.

3.5 Η επίδραση του ΑΤΕΙ στην τοπική αυτοδιοίκηση

Στις αρχές του 21ου αιώνα, σε μια εποχή που η γνώση αναδεικνύεται σε σημαντικότατο συντελεστή της παραγωγής και η οικονομία στηρίζεται στον ανταγωνισμό και τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, η τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει κυρίαρχη θέση. Ο πρωταγωνιστικός της ρόλος είναι ιδιαίτερα προφανής όταν μιλάμε για ένα περιφερειακό ατει, που καλείται να συμβάλει στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική αναβάθμιση της Περιφέρειας στην οποία είναι εγκατεστημένο, αλλά και στην άμβλυνση των ανισοτήτων με τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Η μοναδική χωροταξική θέση της Ελλάδας στον ευρύτερο χώρο της Βαλκανικής αλλά και της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, καθιστά ιδιαίτερα σημαντικό το ρόλο των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών της ιδρυμάτων. Τα εκπαιδευτικά αυτά ιδρύματα καλούνται να συμβάλουν στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, τη διάχυση των καινοτομιών στο τοπικό παραγωγικό κύκλωμα, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής - σε μία Περιφέρεια με έντονη πληθυσμιακή διαφοροποίηση - και την βελτίωση του πολιτισμικού επιπέδου των κατοίκων.

Προκειμένου να ανταποκριθούν σε αυτόν τον πολυδιάστατο ρόλο, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα καλούνται να ξεπεράσουν τις αδυναμίες τους, να διευρύνουν τις επιμορφωτικές τους δραστηριότητες, να εκσυγχρονίσουν τα προγράμματα σπουδών τους και να προσαρμοστούν στις νέες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Τα τελευταία χρόνια, βέβαια, έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση, με τη δημιουργία νέων Τμημάτων που προωθούν τη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή και προάγουν την επιχειρηματική δράση και τις καινοτομίες. Αυτές οι προσπάθειες είναι, βέβαια, αναγκαίο να συνεχιστούν αλλά και να συνοδευτούν από ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων τμημάτων.

Τέλος, αυτό που πρέπει να τονίσουμε είναι ότι η όποια εκπαιδευτική πολιτική δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσει τον ευρύτερο αναπτυξιακό και οικονομικό σχεδιασμό, που η Πολιτεία είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει.

Στο πολύπλοκο και συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον υπάρχει άμεση ανάγκη το σύγχρονο ατει να διαδραματίσει κυρίαρχο ρόλο, διδάσκοντας ηθικές αρχές, αξίες και πρότυπα, να προτείνει λύσεις στα μεγάλα προβλήματα, να διαμορφώσει υγιή

συνείδηση σε ολοκληρωμένους πολίτες, επιστήμονες με κοινωνική ευαισθησία και υψηλό αίσθημα ευθύνης, για το καλό της κοινωνίας. Τα ανώτατα τεχνολογικά ιδρύματα της περιφέρειας σήμερα είναι πιο επιτακτική η ανάγκη από ποτέ να αποτελέσουν μοχλό ανάπτυξης της περιφέρειας. Για να γίνει αυτό χρειάζεται να συνδεθεί το πρόγραμμα σπουδών με τις μελλοντικές ανάγκες των τοπικών οικονομιών για εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και προϊόντα μεγάλης προστιθέμενης αξίας, που θα βασίζονται σε ρεαλιστικά μακροχρόνια περιφερειακά προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης.

Η βιωσιμότητα της περιφερειακής οικονομίας και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται μακριά από τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την ενεργό ανάμιξη των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. Για να καταπολεμηθεί η μακροχρόνια ανεργία και να υποστηριχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη στις περιφέρειες της χώρας τα ατρεί πρέπει να μετατραπούν σε «δεξαμενές» προηγμένων γνώσεων, ερευνών κλπ και σε «σχυρούς πόλους» δημιουργίας ικανών στελεχών και εργαζομένων προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των επιχειρήσεων για την ταχεία μετάβασή τους στην «οικονομία της γνώσης», που ενισχύει κατακόρυφα τη διεθνή ανταγωνιστικότητα.

Μια από τις παθογένειες της Ελληνικής οικονομίας είναι ότι, σε μεγάλο βαθμό το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας δεν συνδέεται με τον κόσμο της πραγματικής οικονομίας και κατ' επέκταση της επιχειρηματικότητας.

Το εκπαιδευτικό δυναμικό, σε γενικές γραμμές, θα πρέπει να γνωρίζει ότι ο σημαντικότερος λόγος ύπαρξής του είναι να υπηρετεί τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας, καταρτίζοντας και εξειδικεύοντας κατάλληλα νέους ανθρώπους, ώστε να είναι ικανοί να στελεχώνουν με υψηλή αποτελεσματικότητα το δημόσιο και τον επιχειρηματικό τομέα.

Το τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να προωθεί έρευνες που έχουν εφαρμογές στις επιχειρήσεις και οφέλη για το κοινωνικό σύνολο.

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, οι δαπάνες στην Ελλάδα για έρευνα και ανάπτυξη αντιστοιχούν μόλις στο 0,60% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το σχετικό ποσοστό είναι τριπλάσιο και ανέρχεται στο 1,85%. Σύμφωνα με το διεθνή δείκτη GCI για το 2012-2013 στην παγκόσμια κατάταξη για τον τομέα της ανώτερης εκπαίδευσης και κατάρτισης, η Ελλάδα καταλαμβάνει την 43η θέση, ενώ τις τρεις πρώτες

θέσεις καταλαμβάνουν η Φινλανδία, η Σιγκαπούρη και η Ελβετία – δηλαδή τρεις χώρες με σχετικά μικρό πληθυσμό, αλλά με εξαιρετικές διεθνείς οικονομικές επιδόσεις.

Όλοι γνωρίζουμε ότι στις μέρες μας το συγκριτικό πλεονέκτημα των ταχύτερα αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων είναι ότι διαθέτουν προϊόντα που βασίζονται σε έρευνες και τεχνολογίες, αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας με αει, τεχνολογικά ινστιτούτα και ερευνητικά κέντρα. Η μετατροπή της γνώσης σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν μεγάλη ζήτηση και αποτελούν «βασικό εργαλείο» προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης και των επενδύσεων, του εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και της ανόδου της κοινωνικής ευημερίας.

Όταν μια χώρα συνδυάζει καινοτόμες επιχειρήσεις και αναβαθμισμένο εκπαιδευτικό σύστημα, τότε είναι σίγουρο ότι θα υπάρξει ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, αύξηση των επενδύσεων, χαμηλό ποσοστό ανεργίας, δημιουργία νέων εισοδημάτων, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, παραγωγή πλούτου κλπ. Είναι γνωστό ότι πολλές επιχειρήσεις στο εξωτερικό δημιουργούν «συστάδες επιχειρήσεων» (clusters) στις οποίες συμμετέχουν πανεπιστήμια, τεχνολογικά ιδρύματα, ερευνητικά ινστιτούτα και κέντρα που παρέχουν εξειδικευμένη πληροφόρηση αλλά και ερευνητικές εργασίες κοινής χρήσης για τις επιχειρήσεις μέλη του (cluster) με αμοιβαία οφέλη για όλα τα συνεργαζόμενα μέρη.

Όμως σε χώρες όπως η Ελλάδα, που δεν έχει ένα εκπαιδευτικό σύστημα κατάλληλα προσαρμοσμένο να καλύπτει τις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας μέσω της γνώσης και της καινοτομίας, παρατηρούμε τις εξής δυσμενείς συνέπειες:

- οι πτυχιούχοι δεν έχουν τα κατάλληλα εφόδια για παροχή εξειδικευμένων εργασιών,
- παρακμάζει το «επιχειρείν», αφού παραμένει προσηλωμένο σε αναχρονιστικά παραγωγικά μοντέλα,
- οι δαπάνες για τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος είναι πολύ μεγάλες, χωρίς όμως ανταποδοτικότητα.

Όλοι γνωρίζουμε ότι το μοντέλο που ίσχυε μέχρι τώρα υπήρξε αναποτελεσματικό και πεπερασμένο και είναι βέβαιο ότι όσο μένουμε καθηλωμένοι σε ξεπερασμένες ιδέες τόσο

ταχύτερα θα οδηγούμαστε σε μαρασμό και δραματικά αδιέξοδα. Το σύγχρονο πανεπιστήμιο, θα μπορέσει -ξεπερνώντας τις οργανωτικές του αδυναμίες και τη συντεχνιακή του νοοτροπία- να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις. Οφείλει να προωθήσει την ανάπτυξη και την παραγωγή νέας γνώσης μέσα από την έρευνα και έτσι θα αποτελέσει δημιουργικό όχημα ανάπτυξης της περιφέρειας. Συνεπώς θα μπορέσει να αναλάβει ρόλο «σύγχρονου Προμηθέα» και να γίνει κινητήρια δύναμη για τον εκσυγχρονισμό, τον ανταγωνισμό και τη διεθνοποίηση της ελληνικής οικονομίας.

Τα ΤΕΙ ακολούθησαν μια εξελικτική πορεία και παρά τα προβλήματα, διένυσαν ένα δύσκολο δρόμο με ελάχιστες προϋποθέσεις και πέτυχαν τα μέγιστα. Οι πτυχιούχοι των ΤΕΙ καταξιώθηκαν στο ελεύθερο επάγγελμα, στις επιχειρήσεις και την κοινωνία. Επίσης, καταξιώθηκαν ακαδημαϊκά με τη συμμετοχή τους σε μεταπτυχιακές σπουδές όλων των επιπέδων στα Πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Αμερικής. Πολλά Τμήματα των ΤΕΙ υλοποιούν σήμερα με επιτυχία μεταπτυχιακά προγράμματα σε σύμπραξη με Πανεπιστήμια του εσωτερικού και εξωτερικού.

Αναπτύσσουν εκπαιδευτικές και ερευνητικές συνεργασίες σε ισότιμη βάση, με ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια και έχουν πετύχει την αναγνώρισή τους στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμμετέχουν στη διαδικασία της αξιολόγησης και αξιολογούνται με τις ίδιες προϋποθέσεις που αξιολογούνται και τα Πανεπιστήμια.

Με βάση την μέχρι τώρα πορεία τους, τα ΤΕΙ μπορούν να μετονομαστούν – μετεξελιχθούν σε Πανεπιστήμια. Σε θεσμικό επίπεδο, δεν υπάρχει κανένα περιθώριο αμφισβήτησης ότι τα ΤΕΙ είναι ΑΕΙ. Ωστόσο η μετονομασία σε Πανεπιστήμια, θα οδηγήσει στην πραγματική τους ακαδημαϊκή ολοκλήρωση, δηλαδή θα αποκτήσουν τη δυνατότητα για οργάνωση αυτόνομων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και διδακτορικών σπουδών.

Στη συζήτηση για τη δομή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διατυπώνονται και απόψεις για τη συνένωση των ΤΕΙ με τα Πανεπιστήμια. Ορισμένοι θεωρούν την πρόταση αυτή παρελκυστική και αποπροσανατολιστική και ότι έχει σαν στόχο την μη ολοκλήρωση της έκδοσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων ειδικοτήτων Μηχανικών ΤΕΙ που εκκρεμούν και τα οποία ομόφωνα εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΣΑΤΕ).

Χρειάζεται ενιαία οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης. Το σημερινό τοπίο είναι θολό και πρέπει να ξεκαθαρίσει. Είναι απαράδεκτο να υπάρχουν Τμήματα χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα.

Τα ΤΕΙ μπορούν και πρέπει να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι με τα Πανεπιστήμια, χωρίς ιδεοληψίες, συντεχνίες και υπεροψία εκ μέρους της Παν/κής Κοινότητας αφενός και αφετέρου χωρίς φοβίες και ανασφάλεια από την ακαδημαϊκή κοινότητα των ΤΕΙ.

Ο ρόλος των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην περιφερειακή ανάπτυξη στη χώρα μας μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά σημαντικός. Πέρα από τις όποιες άμεσες και έμμεσες συνεισφορές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην ανάπτυξη των περιφερειών, η παροχή εξειδικευμένου προσωπικού, αλλά κυρίως τεχνογνωσίας και καινοτομίας σε οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς σημαντικούς για την κάθε περιφέρεια μπορεί να αποτελέσει κρίσιμο παράγοντα περιφερειακής ανάπτυξης και ευημερίας. Εφόσον ακολουθηθεί η ενδεδειγμένη στρατηγική, είναι σαφές ότι τα περιφερειακά ΤΕΙ έχουν πολλά να προσφέρουν σε τοπικό επίπεδο, ενώ παράλληλα μπορούν να κερδίσουν τα ίδια μια ιδιαίτερη θέση στο ελληνικό και διεθνές ακαδημαϊκό τοπίο

Η ύπαρξη ενός Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος σε μια περιοχή έχει πολλές και διαφορετικού είδους οικονομικές επιπτώσεις οι οποίες είναι πολύ δύσκολο να μετρηθούν. Οι επιπτώσεις αυτές μπορεί να χαρακτηριστούν ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες και υπολογίζονται τα υλικά και άυλα οφέλη στην τοπική κοινωνία και την ευρύτερη περιοχή γενικότερα. Τα μακροπρόθεσμα οφέλη μετρούν την επίδραση των Ιδρυμάτων στην εθνική παρακαταθήκη ανθρώπινου δυναμικού και τις συνέπειες στην οικονομική ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας των εργαζομένων, της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, της επίλυσης οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων. Τα άυλα οφέλη περικλείουν τα ατομικά και κοινωνικά οφέλη της εκπαίδευσης, όπως η καλύτερευση του ανθρώπινου είδους, η βελτίωση της ποιότητας της ζωής της κοινωνίας, η ανάπτυξη των τεχνών, η βελτίωση της κουλτούρας και της μόρφωσης, η ανοχή και η κατανόηση μεταξύ ατόμων διαφορετικής κουλτούρας και θρησκείας, η μείωση της εγκληματικότητας. Τα μακροπρόθεσμα καθώς και τα άυλα οφέλη, ενώ είναι πραγματικά, είναι πολύ δύσκολο να μετρηθούν.

Οι περισσότερες έρευνες εστιάζονται στη μέτρηση των βραχυπρόθεσμων και υλικών ωφελειών από την ύπαρξη ενός Εκπαιδευτικού Ιδρύματος σε μία περιοχή (Jafri, 2000). Τα υλικά οφέλη εστιάζονται στα χρήματα τα οποία εισρέουν στην τοπική κοινωνία εξαιτίας της

ύπαρξης του Ιδρύματος και τις συνέπειες οι οποίες απορρέουν από αυτά στην τοπική οικονομία.

Η άμεση εισροή χρημάτων στην τοπική οικονομία συνεπεία της Εκπαιδευτικής κοινότητας πέραν των προφανών ωφελειών, όπως αύξηση του εισοδήματος των ιδιοκτητών ακινήτων, των επιχειρηματιών οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε τομείς του άμεσου ενδιαφέροντος των φοιτητών, έχει και άλλα πολλαπλασιαστικά οφέλη, όπως η ανάπτυξη των επενδύσεων, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η ανοικοδόμηση για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών. Στα υλικά οφέλη δεν πρέπει να παραληφθούν και τα έσοδα τα οποία προκύπτουν για το κράτος από την φορολογία του αυξημένου εισοδήματος των επωφελομένων.

3.6 Η συμβολή του ΑΤΕΙ στην ανάπτυξη της πόλης της Πάτρας

Η συμβολή του ΑΤΕΙ στην ευρύτερη περιοχή υπήρξε πολύπλευρη. Η παρουσία του ΑΤΕΙ στην πόλη της Πάτρας προσέδωσε αναμφίβολα αίγλη στην περιοχή, ενώ οι φοιτητές και το προσωπικό του Τμήματος αποτελούν πολύ καλούς πρεσβευτές της σε όλη τη χώρα. Το ΑΤΕΙ ενδυνάμωσε την περιοχή προσδίδοντάς της εικόνα συνεχούς ανάπτυξης και συμβάλλοντας μέσα από τις δράσεις του και τις εκδηλώσεις του στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική πρόοδό της.

Από την πρώτη στιγμή έγιναν προσπάθειες για τη δημιουργία δεσμών του Τμήματος με την τοπική κοινωνία και έχουν αναπτυχθεί σημαντικές συνεργασίες με τοπικούς φορείς σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Τέλος, αναμφίβολα η παρουσία των φοιτητών και του προσωπικού του πανεπιστημίου στην πόλη της Πάτρας έχει σημαντική οικονομική διάσταση αφού αναζωογονεί την τοπική οικονομία, συμβάλλει στην τοπική οικονομική ανάπτυξη, αυξάνει τις θέσεις εργασίας και αξιοποιεί το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό.

Η ανάπτυξη του ΑΤΕΙ Πατρών τις τελευταίες δεκαετίες δημιούργησε ένα νέο πόλο ανάπτυξης της περιοχής. Η Πάτρα μέσα σε αυτά τα χρόνια εξελίχθηκε σε μια αξιοσημείωτη φοιτητούπολη με έντονο ρυθμό ανάπτυξης και ιδιαίτερα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά.

Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία το μοντέλο περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας είχε ως ένα από τους κύριους πυλώνες διαμόρφωσης του, την δημιουργία τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε περιφερειακές δυσπρόσιτες και μειονεκτούσες περιοχές της χώρας. Σκοπός της ίδρυσης αυτών των ιδρυμάτων ήταν και συνεχίζει να είναι μέχρι σήμερα η άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένου ανθρωπίνου δυναμικού αφενός και της οικονομικής ενίσχυσης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών αφετέρου. Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συμβάλλουν στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη των περιοχών στις όποιες βρίσκονται.

Η τοπική κοινωνία όμως στην Ελλάδα ενδιαφέρεται κυρίως μόνο για την ύπαρξη του ιδρύματος στην περιοχή ως πόλο έλξης και παραμονής των φοιτητών οι οποίοι και τονώνουν το εισόδημα διάφορων κλάδων οικονομικής δραστηριότητας των τοπικών κοινωνιών .

Όλες οι απόψεις για το ρόλο των περιφερειακών ΑΤΕΙ, σχετίζονται με την θέση ότι το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα αποτελεί ένα “εργαλείο” για την οικονομική ανάπτυξη. Τόσο για την αύξηση της ενεργούς ζήτησης, όσο και για την γενικότερη ποιοτική αναβάθμιση της περιοχής (ρυμοτομία, συγκοινωνία, ύδρευση, αποχέτευση). Η τοπική κοινωνία και αυτή βλέπει το ΑΤΕΙ, ως κυρίαρχο μέσο αύξησης της ενεργούς ζήτησης. Σε περιόδους όπου η μειωμένη κατανάλωση και η έλλειψη επενδύσεων σε σχέση με την πρωτεύουσα είναι κυρίαρχα στοιχεία η προσθήκη μεγάλης ομάδας καταναλωτών και μάλιστα νέων ανθρώπων, είναι σημαντικό γεγονός.

Γι’ αυτό η ιδεολογία της πίεσης των τοπικών κοινωνιών για τη δημιουργία πανεπιστημιακής σχολής, ήταν στη βάση της λειτουργίας πολυπρόσωπων κρατικών οργανισμών που θα συνέβαλλαν στην ανάπτυξη της περιοχής. Η ίδρυση του ΑΤΕΙ στην πόλη των Πατρών, πέρα από την σημαντική συμβολή του στην ανάπτυξη της περιοχής αυτής, ικανοποιεί και ένα αίτημα ισότητας ευκαιριών. Έχει υποστηριχθεί ότι η ίδρυση του έγινε για λόγους τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, ως μέτρο αύξησης της κοινωνικής δικαιοσύνης σχετικά με την ανισοκατανομή πόρων μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, για εθνικούς λόγους, εκπαιδευτικούς, άλλα και για πολιτικές σκοπιμότητες και τοπικιστικές επιδιώξεις ενώ έντονος είναι ο προβληματισμός για την έλλειψη σχεδιασμού και προγραμματισμού στην ίδρυση και την λειτουργία του..

Η λειτουργία λοιπόν του ΑΤΕΙ στην πόλη αυτή ενός έχει μακροχρόνια αναπτυξιακά αποτελέσματα μέσω της αύξησης της προσφοράς εξειδικευμένων υπηρεσιών στην περιοχή και τη δημιουργία ικανότερου και πιο εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Τα κυριότερα σημεία προσφοράς του ΑΤΕΙ στην ανάπτυξη της πόλης είναι:

- Η αγορά εργασίας και η απασχόληση των αποφοίτων
- Η ανάπτυξη της τοπικής - περιφερειακής οικονομίας, όπου εδρεύει το πανεπιστήμιο
- Η μείωση της εσωτερικής μετανάστευσης και η συγκράτηση του επιστημονικού προσωπικού
- Τα έξοδα λειτουργίας των ιδρυμάτων ως αποδοτική επένδυση
- Η αύξηση της παραγωγικότητας
- Τα κονδύλια που υπάρχουν για την έρευνα και τεχνολογία και τα αποτελέσματα των ερευνών και ανάπτυξης της τεχνολογίας
- Την καλλιέργεια νέας αντίληψης για την οικονομική συμπεριφορά του πολίτη, την ανάπτυξη και την αποκέντρωση της περιφέρειας

Οι επιπτώσεις από την χωροθέτηση του ΑΤΕΙ στην πόλη της Πάτρας είναι η αύξηση της κατανάλωσης αγαθών, οι αυξημένες απιστήσεις για παροχή υπηρεσιών, η ροή πόρων από άλλες περιφέρειες προς την εν λόγω περιφέρεια, οι διαδικασίες συγκράτησης πόρων στην ίδια την περιφέρεια της πόλης αυτής και η τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας.

Το ΑΤΕΙ πρέπει να αντιμετωπίζεται ως καταλύτης για την μακροχρόνια ανάπτυξη μιας περιοχής. Αλλά για να αποτελέσει ένα τρίτοβάθμιο ίδρυμα καταλύτη για την μακροχρόνια ανάπτυξη πρέπει να υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις λειτουργίας αυτών των ιδρυμάτων, κάποιιοι ελάχιστοι όροι της αποτελεσματικής λειτουργίας του πανεπιστημίου όπως :

- Η εξασφάλιση της ύπαρξης αρκετών τμημάτων με ειδικά αντικείμενα, τα οποία δεν προσφέρονται στα κεντρικά πανεπιστήμια ή με σπουδές μεταπτυχιακού επιπέδου.

- Η εξασφάλιση της κινητικότητας ανθρώπων και πληροφοριών μέσω λειτουργίας σύγχρονων και πολύ καλά οργανωμένων βιβλιοθηκών και δυνατότητας διοργάνωσης και παρακολούθησης συνεδρίων.

- Ύπαρξη μιας κρίσιμης μάζας φοιτητών και διδασκόντων έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια ακαδημαϊκή κοινότητα.

- Υψηλής ποιότητας κτιριακές εγκαταστάσεις, υποδομές και εξοπλισμός

- Τέλος στο εσωτερικό της κάθε περιφέρειας απαιτείται χωροταξική συγκέντρωση των σχολών κατά γνωστική ενότητα. Τα τμήματα που θα εγκαθίστανται σε μια πόλη θα πρέπει να συγκροτούν μια ευρύτερη γνωστική ενότητα. Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση μεμονωμένων τμημάτων σε μια πόλη –έδρα..

Μέσα από την μελέτη της ύπαρξης ωφελειών από την παρουσία του ΑΤΕΙ στην πόλη αυτή διαπιστώσαμε ότι οι επιπτώσεις από την παρουσία των φοιτητών είναι θετικές για την πόλη της Πάτρας, ότι η δημιουργία του ΑΤΕΙ συνέβαλλε στην ισόρροπη ανάπτυξη της περιοχής και ότι η σημαντικός παράγοντας για την προσέλκυση επενδύσεων και για την αύξηση της επιχειρηματικότητας είναι οι φοιτητές.

Το δεδομένο αυτό συμβαδίζει και με τα στοιχεία του εμπορικού και βιοτεχνικού συλλόγου Πάτρας όπου παρατηρήθηκε μια αύξηση στην δημιουργία επιχειρήσεων τα αντικείμενα των οποίων σχετίζονται με τους φοιτητές (καφετέριες, μπαρ, εστιατόρια, ταχυφαγεία, καταστήματα γραφικής ύλης και φωτοτυπιών, φροντιστήρια). Έτσι ως φυσικό επακόλουθο έρχεται και η αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων καθώς είναι σημαντικό το ποσοστό των κατοίκων της Πάτρας που δήλωσε ότι λαμβάνει έσοδα που προέρχονται από του φοιτητές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑ

4.1 Εισαγωγή στο σχέδιο Αθηνά

Στον αντίποδα των όσων είπαμε έρχεται να κάνει αισθητή την παρουσία του το σχέδιο Αθηνά και άμεσα και σε πολύ άσχημο βαθμό να επηρεάσει την αναπτυξιακή πορεία των επαρχιακών πόλεων στις οποίες υπήρχαν τμήματα των ΑΤΕΙ. Από τον Σεπτέμβριο αυτού του έτους, οι καταστροφικές συνέπειες της εφαρμογής του σχεδίου αυτού θα κάνουν την εμφάνισή τους στην πόλη των Πατρών.

Το Σχέδιο «ΑΘΗΝΑ» είναι το σχέδιο αναδιάρθρωσης του Ακαδημαϊκού Χάρτη της χώρας.

Το Σχέδιο ΑΘΗΝΑ, μετά από πολλαπλές αλλαγές και ανακατατάξεις, έχει καταλήξει στην τελική έκδοση που δημοσίευσε ο Υπουργός Παιδείας με τη μορφή του Μηχανογραφικού Δελτίου για τις πανελλήνιες εξετάσεις.

Από αυτή την τελική έκδοση το ΤΕΙ της Πάτρας αποδεικνύεται ο μεγάλος χαμένος και μάλιστα σε συντριπτικό βαθμό, αφού ακρωτηριάζεται χάνοντας τα περισσότερα τμήματα.

4.2 Τι προβλέπει το σχέδιο Αθηνά

- Τα Τμήματα (α) Λογιστικής, (β) Διοίκησης Επιχειρήσεων και (γ) Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΔΟ) εισέρχονται στο στάδιο της μεταβατικότητας μέχρι το 2018, παύουν να δέχονται σπουδαστές και ουσιαστικά καταργούνται. Τα μέλη ΔΕΠ, το τεχνικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό και οι φοιτητές, εφόσον δεν έχουν αποφοιτήσει μέχρι το 2018, μεταφέρονται σε αντίστοιχα Τμήματα της ΣΔΟ (Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής και Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων) με έδρα το Μεσολόγγι.

- Τα Τμήματα (α) Επιχειρηματικού Σχεδιασμού και Πληροφοριακών Συστημάτων με έδρα την Πάτρα, (β) Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και στην Οικονομία με έδρα την

Αμαλιάδα και (γ) Εμπορίας και Διαφήμισης με έδρα την Αμαλιάδα, μεταφέρονται στο Μεσολόγγι και συγκροτούν το νέο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων. Τα μέλη ΔΕΠ και οι φοιτητές μεταφέρονται το επόμενο ακαδημαϊκό έτος στο Μεσολόγγι.

- Το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας εισέρχεται στο στάδιο της μεταβατικότητας μέχρι το 2018, παύει να δέχεται σπουδαστές και ουσιαστικά καταργείται.

- Το Τμήμα Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων καταργείται άμεσα χωρίς μεταβατικό στάδιο.

- Το Τμήμα Οπτικής και Οπτομετρίας με έδρα το Αίγιο εισέρχεται στο στάδιο της μεταβατικότητας μέχρι το 2018, παύει να δέχεται σπουδαστές και ουσιαστικά καταργείται.

- Το Τμήμα Πληροφορικής και ΜΜΕ με έδρα τον Πύργο εισέρχεται στο στάδιο της μεταβατικότητας μέχρι το 2018, παύει να δέχεται σπουδαστές και ουσιαστικά καταργείται.

Επομένως από το ΤΕΙ της Πάτρας καταργούνται ή αλλάζουν έδρα συγχωνευόμενα 10 Τμήματα, τα οποία αφορούν φοιτητικό πληθυσμό άνω των 5.000 ατόμων και 28 μέλη ΔΕΠ, Τεχνικό Προσωπικό, Διοικητικό Προσωπικό που υποχρεούνται να μετακινηθούν στο Μεσολόγγι ή στην Αθήνα.

Έτσι λοιπόν συνοψίζοντας έχουμε τα παρακάτω τμήματα ανά σχολές καθώς και το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό του κάθε τμήματος:

A. ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ:

1) ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.: Απασχολεί 45 ωρομίσθιους και 11 μόνιμους καθηγητές και απασχολεί 1 άτομο στο διοικητικό τμήμα, στην γραμματεία του τμήματος, αορίστου χρόνου.

2) ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ-ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.: Απασχολεί 24 ωρομίσθιοι καθηγητές, 10 μόνιμοι καθηγητές και έχουμε 2 μόνιμους εκ των οποίων ο ένας είναι προϊστάμενος του τμήματος και ο άλλος είναι ΤΕ διοικητικός υπάλληλος και 1 αορίστου χρόνου ΔΕ.

- 3) ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.: Απασχολεί 14 ωρομίσθιους και 17 μόνιμους καθηγητές και 1 προϊστάμενο του τμήματος μόνιμο προσωπικό και 1 άτομο που υπάρχει στην γραμματεία και είναι ΤΕ .
- 4) ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Τ.Ε.(ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ) : Απασχολεί 17 ωρομίσθιοι και 13 μόνιμοι καθηγητές, ένας μόνιμος προϊστάμενος και 2 άλλοι υπάλληλοι μόνιμοι και αυτοί.

Β. ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ:

- 1) ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΙΑΣ: Απασχολεί 20 ωρομίσθιους και 5 μόνιμους καθηγητές και απασχολεί 1 μόνιμο υπάλληλο ΠΕ στην γραμματεία του τμήματος και άλλον 1 μόνιμο υπάλληλο προϊστάμενο του τμήματος.
- 2) ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Απασχολεί 29 ωρομίσθιους και 3 μόνιμους καθηγητές και 1 υπάλληλο ΤΕ μόνιμο διοικητικό προσωπικό και 1 άτομο στην γραμματεία του τμήματος που είναι αορίστου χρόνου.
- 3) ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ(ΑΙΓΙΟ): Απασχολεί 4 22 ωρομίσθιους και 54 μόνιμους καθηγητές.
- 4) ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ : Απασχολεί 96 άτομα ωρομίσθιους και 8 άτομα μόνιμους καθηγητές όπως και επίσης 1 μόνιμο στην γραμματεία ΔΕ,1 μόνιμο προϊστάμενο ΔΕ και 1 άτομο αορίστου χρόνου στην γραμματεία ΔΕ.
- 5) ΤΜΗΜΑ ΟΠΤΙΚΗΣ-ΟΠΤΟΜΕΤΡΙΑΣ: Απασχολεί 23 ωρομίσθιους καθηγητές.

Γ. ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ:

- 1) ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ: Απασχολεί 30 ωρομίσθιους και 5 μόνιμους καθηγητές και 3 μόνιμους εκ των οποίων οι 2 είναι στην γραμματεία και είναι ΤΕ και ο άλλος ένας είναι ΔΕ προϊστάμενος του τμήματος.
- 2) ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ: Απασχολεί 39 ωρομίσθιους και 12 μόνιμους καθηγητές, έχοντας 2 μόνιμους υπαλλήλους που ο ένας είναι ΤΕ προϊστάμενος και ο άλλος είναι ΔΕ στην γραμματεία και άλλους 2 αορίστου χρόνου ΔΕ στην γραμματεία.
- 3) ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: Απασχολεί 10 ωρομίσθιους και 4 μόνιμους καθηγητές 2 άτομα επιπλέον εκ των οποίων ο ένας είναι ΤΕ προϊστάμενος του τμήματος και ο άλλος είναι αορίστου χρόνου ΔΕ στην γραμματεία.
- 4) ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ : Απασχολεί 14 ωρομίσθιους και 2 μόνιμους καθηγητές και έχει 2 μόνιμους υπάλληλους, εκ των οποίων ο ένας είναι προϊστάμενος και ο άλλος υπάλληλος στην γραμματεία .
- 5) ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ: Απασχολεί 26 ωρομίσθιους και 10 μόνιμους καθηγητές ,απασχολώντας επίσης και 4 υπαλλήλους εκ των οποίων έχουμε 3 μόνιμους (1 προϊστάμενο και 2 υπάλληλους στην γραμματεία) και άλλον έναν στην γραμματεία αορίστου χρόνου.
- 6) ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ,ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ(ΠΥΡΓΟΣ) : Απασχολεί 31 ωρομίσθιους και 1 άτομο ΤΕ αορίστου χρόνου και ένα ακόμα το οποίο είναι αποσπασμένο από τον δήμο.
- 7) ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ(ΠΥΡΓΟΣ): Απασχολεί 25 ωρομίσθιους καθηγητές.

Δ. ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ:

1. ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ(ΑΜΑΛΙΑΔΑ): Απασχολεί 11 μόνιμους καθηγητές και ένα μόνιμο διοικητικό υπάλληλο.
2. ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ(ΜΕΣΟΛΛΟΓΓΙ): Απασχολεί 4 μόνιμους καθηγητές και 3 μόνιμους υπαλλήλους εκ των οποίων οι δύο είναι στην γραμματεία και ο άλλος ένας είναι προϊστάμενος του τμήματος.
3. ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ-ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΩΝ(ΜΕΣΟΛΛΟΓΓΙ): Απασχολεί 19 μόνιμους καθηγητές και 2 μόνιμους υπαλλήλους εκ των οποίων ο ένας είναι προϊστάμενος και ο άλλος είναι στην γραμματεία καθώς και επίσης έναν ακόμη αορίστου χρόνου στην γραμματεία.

Σημειωτέον ότι με το Σχέδιο ΑΘΗΝΑ δεν υπάρχει σε καμία άλλη περίπτωση τόσο μαζική μετακίνηση εκπαιδευτικού προσωπικού και φοιτητών αλλά ούτε και μαζική κατάργηση τέτοιας μεγάλης δυναμικότητας Τμημάτων.

Από όλα τα ΤΕΙ χάνονται πράγματι κάποια Τμήματα, αλλά πολλά από τα Τμήματα αυτά είτε συγχωνεύονται χωρίς να αλλάζουν έδρα (οπότε δεν υπάρχει απώλεια σε φοιτητικό πληθυσμό ούτε μετακίνηση μελών ΔΕΠ) είτε πρόκειται για απώλεια λίγων τμημάτων σε σχέση με το συνολικό αριθμό Τμημάτων εκάστου ΤΕΙ. Δυστυχώς στην Πάτρα οι απώλειες για το ΤΕΙ είναι της τάξεως του 53% και μάλιστα - πρέπει να τονιστεί αυτό - με απώλεια σπουδαστικού πληθυσμού και μετακίνηση μελών ΔΕΠ, ενώ ο μέσος όρος απωλειών για τα άλλα ΤΕΙ πανελλαδικά είναι 30%, με ένα μεγάλο μέρος των συγχωνευόμενων Τμημάτων να παραμένουν στην έδρα τους.

Στις αρνητικές μετρήσεις για το ΤΕΙ της Πάτρας πρέπει να προστεθεί η μεγαλύτερη σε σχέση με τα άλλα ΤΕΙ ποσόστωση σε καταργούμενα τμήματα και σε τμήματα που εισέρχονται σε μεταβατικό στάδιο, ο μεγάλος αριθμός μετακινούμενων φοιτητών αλλά και η συγχώνευσή του με το ΤΕΙ Μεσολογγίου, ενώ τα άλλα ΤΕΙ των μεγάλων πόλεων διατήρησαν την αυτοτέλειά τους.

Μετά από αυτόν τον απολογισμό τίθενται σίγουρα σοβαρά ερωτηματικά για το επίπεδο της εκπροσώπησης των συμφερόντων του ΤΕΙ της Πάτρας κυρίως από τους αρμόδιους φορείς Διοίκησής του αλλά και ευρύτερα το επίπεδο στήριξης που παρείχαν οι πολιτειακές και πολιτικές αρχές της πόλης μας. Μεγάλα όμως είναι και τα ερωτηματικά που αφορούν τον ακαδημαϊκό χαρακτήρα του Σχεδίου ΑΘΗΝΑ.

Έτσι πολλά τμήματα στην αρχή καταργούνταν , μετά μετακινούνταν σε άλλη έδρα, στη συνέχεια ξαναγύριζαν εκεί που αρχικά ήταν και όλα αυτά από τη μια στιγμή στην άλλη χωρίς καμία τεκμηρίωση. Στην πόλη της Πάτρας ουσιαστικά καταργήθηκε η αρχαιότερη Σχολή του ΤΕΙ, η Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας (με όλα τα Τμήματα που αναφέρονται παραπάνω), η οποία έχει εκπαιδευτική ιστορία 40 ετών, δυναμικότητα 5.300 φοιτητών, οργανωμένες υποδομές και εγκαταστάσεις, συνεργασίες με το Πανεπιστήμιο της Πάτρας και Πανεπιστήμια του Εξωτερικού και μεγάλη συνεισφορά στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, όχι στη λογική «σουβλάκια και ενοικιαζόμενα», αλλά με συνεργασίες με επιχειρήσεις (λογιστικά γραφεία, τουριστικά πρακτορεία, ναυτιλιακές εταιρείες, ξενοδοχεία κ.α.), με επιχειρήσεις - εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη βιομηχανική ζώνη και στο λιμάνι της πόλης και τα τοπικά επιμελητήρια.

Και όμως η ύπαρξη της ΣΔΟ στην πόλη της Πάτρας εκπληρώνει ένα από τα βασικά κριτήρια του Σχεδίου Αθηνά που είναι η σύνδεση των γνωστικών αντικειμένων με τις περιφερειακές αναπτυξιακές προοπτικές και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Για την πόλη των Πατρών αναφέρουμε δυο συγκριτικά πλεονεκτήματα- αναπτυξιακές προοπτικές που έχει:

- Το Λιμάνι συγκεντρώνει τη μισή περίπου από τη συνολική επιβατική κίνηση εξωτερικού της χώρας που διακινείται με πλοία καθώς επίσης διαθέτει και εμπορευματικό λιμάνι.
- Η Πάτρα αποτελεί έναν από τους σημαντικούς κόμβους της Ολυμπίας οδού - του αυτοκινητόδρομου από την τσακώνα μέχρι την Ελευσίνα- η οποία θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της Δυτικής Ελλάδας.

Είναι προφανές ότι για την υποστήριξη των προαναφερόμενων δυναμικών και αναπτυξιακών στόχων είναι αναγκαίο η Πόλη να διατηρήσει τη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας με τη συσσωρευμένη πολύχρονη τεχνογνωσία της, η οποία παράγει καλά εκπαιδευμένα στελέχη και συνάπτει συνεργασίες με φορείς, οργανισμούς και επιχειρήσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Αυτή την ύστατη ώρα φαίνεται πως υπάρχει μια ευκαιρία για το ΤΕΙ της Πάτρας όπως και για τα υπόλοιπα ΤΕΙ, των οποίων όλοι οι Πρόεδροι είναι αντίθετοι με το Σχέδιο ΑΘΗΝΑ και έχουν ζητήσει επανειλημμένα από τον Υπουργό την απόσυρση και την έναρξη αληθινών ακαδημαϊκών διαβουλεύσεων με κριτήρια που δεν θα παραλλάσσουν και δεν θα διαφοροποιούνται ανά περίπτωση. Προσφάτως έγινε γνωστό ότι για την έκδοση των Π.Δ. πρέπει να ψηφιστεί από τη Βουλή τροπολογία, η οποία να επιτρέπει τη δημιουργία / συγχώνευση / κατάργηση κατευθύνσεων τμημάτων.

Χωρίς την τροπολογία αυτή το Π.Δ. κείται εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης. Αυτή την ύστατη ώρα λοιπόν απαιτείται η αφύπνιση όλων των βουλευτών και οπωσδήποτε των αχαιών βουλευτών, οι οποίοι πρέπει να μην ψηφίσουν ελαφρά την καρδιά την τροπολογία αλλά να εξετάσουν σε βάθος όλες τις πιθανές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Σχεδίου ΑΘΗΝΑ για την τοπική εκπαιδευτική κοινότητα, για την τοπική κοινωνία και οικονομία αλλά και για το μέλλον της δημόσιας κοινωνικά δίκαιης ανωτάτης τεχνολογικής εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Είναι κοινώς αποδεκτό ότι υποβαθμίζεται το ΑΤΕΙ Πάτρας, το οποίο είναι ένα εκ των σημαντικότερων ΑΤΕΙ της χώρας. Η υποβάθμιση αυτή σημαίνει ταυτόχρονα και υποβάθμιση του ρόλου της Πάτρας ως εκπαιδευτικού επίκεντρου της ευρύτερης περιοχής, με παράλληλες επιπτώσεις σε κοινωνικό αλλά και οικονομικό επίπεδο.

Με δεδομένο ότι το σχέδιο «Αθηνά» όπως έχει γίνει γνωστό:

-Επισύρει πλήγμα που δέχεται κυρίως το ΑΤΕΙ το οποίο είναι συγχρόνως πλήγμα που δέχεται η πόλη.

-Παρουσιάζει λάθη και έλλειψη καθολικών κριτηρίων αξιολόγησης των δράσεων.

-Εμφανίζεται με έντονα στοιχεία πρόχειρης μελέτης αντί της σοβαρής ακαδημαϊκής προετοιμασίας και θέσπισης στόχων που θα περίμενε κανείς.

-Αστοχεί στον κυριότερο στόχο του που είναι η ανασυγκρότηση του χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με βάση τα σύγχρονα δεδομένα και οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε προβληματικές και χαώδεις καταστάσεις.

Καθώς επίσης ότι:

-Παραμένει η ανάγκη για εξορθολογισμό, ανασυγκρότηση και αναδιάταξη των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ με αντικειμενικά κριτήρια, συνδεδεμένα με τις αναπτυξιακές προσπάθειες των παραγωγικών δυνάμεων και των πλουτοπαραγωγικών πόρων κάθε περιοχής και μάλιστα χωρίς παρεκκλίσεις.

-Τα κριτήρια αυτά θα έπρεπε να αποτελέσουν την βάση για την ικανοποίηση του νοικοκυρέματος του χάρτη των ΑΕΙ, ώστε να θεραπεύεται ότι το απαραίτητο, μη βιώσιμο και στρεβλό που οι μικρο-πολιτικές παρεμβάσεις και τα συμφέροντα επέβαλαν.

-Μεταφέρονται σχολές όπως η ΣΔΟ με ημερομηνία ίδρυσης πριν 40 χρόνια, με μεγάλη αναγνωσιμότητα, συνεργασίες με Πανεπιστήμια της ημεδαπής και αλλοδαπής για Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά Προγράμματα, με τμήματα που καλύπτουν μεγάλο φάσμα ειδικοτήτων αναγκαίων για την ανάπτυξη ενώ ταυτόχρονα με το Σχέδιο «ΑΘΗΝΑ» αλλοιώνεται ο χαρακτήρας Τμημάτων όπως του Τμήματος των Τουριστικών Επιχειρήσεων, του Τμήματος Επιχειρηματικού Σχεδιασμού και Πληροφοριακών Συστημάτων, που μετασχηματίζεται σε Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής, με συνέπεια να σταματά η εκπαίδευση στις ειδικότητες αυτές στη Δυτ. Ελλάδα.

Συγκεκριμένα στην Σ.Δ.Ο., 7.000 φοιτητές μεταφέρονται στο Μεσολόγγι και αλλάζει εντελώς το γνωστικό αντικείμενο των τμημάτων παρέχοντας στους σπουδαστές ένα πτυχίο χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα.

Οι σπουδαστές των ΤΕΙ όλης της χώρας αλλά και της Πάτρας δεν είναι αριθμοί του δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή, ούτε εμπορεύματα να μεταφέρονται ανάλογα με τις

ορέξεις των κρατούντων, είναι νέοι άνθρωποι που θέλουν να μορφωθούν και να πάρουν πτυχίο με αξία και επαγγελματικά δικαιώματα.

Το Α.Τ.Ε.Ι. Πατρών όχι μόνο πρέπει να μείνει ολόκληρο με όλες του τις σχολές και τα τμήματα αλλά στα πλαίσια μιας σοβαρής επιστημονικής αναδιάρθρωσης θα πρέπει να αναβαθμιστεί και να αναπτυχθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΛΟΓΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

5.1 Εισαγωγικά στοιχεία

Πολλά στοιχεία και αιτίες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην μετατροπή του ΤΕΙ, καθώς πολλοί είναι οι ευθύνοντες στην κοινωνική-οικονομική ζωή της περιοχής και όχι μόνο, αλλά και στην πολιτική ζωή αυτής και της Ελλάδας γενικότερα. Έτσι λοιπόν θα παραθέσουμε παρακάτω παράγοντες-αιτίες που επηρέασαν την εφαρμογή του σχεδίου όπως ο πρόεδρος του ΤΕΙ, η διοίκηση του, οι καθηγητές, κυβέρνηση κτλπ. Το πρώτο μέρος θα αποτελείται από τους εσωτερικούς παράγοντες στο ΤΕΙ και το δεύτερο από εξωτερικούς παράγοντες στο ΤΕΙ.

5.2 Εσωτερικοί παράγοντες του ΤΕΙ

Αρχικά λοιπόν βλέπουμε τον πρόεδρο του ΤΕΙ που με την σειρά του συνδράμησε στην μετατροπή του ΤΕΙ και στην μετακίνηση του στο Μεσολόγγι. Αυτός από προσωπικό όφελος και μόνο δεν έδειξε την ανάλογη υποστήριξη στους φοιτητές και στους αντιστάτες του σχεδίου. Γι' αυτόν η θέση του και ο ρόλος του προέδρου έπαιξε σημαντικό ρόλο ως προς το προσωπικό του όφελος καθώς άμα ήταν ενάντια στο σχέδιο αθηνά πιθανώς να υπήρχε μετακίνηση του σε μικρότερη διοικητικά θέση, λόγω της μη συμφωνίας του με την κυβέρνηση θέσπισης του σχεδίου και λόγω τήρησης κανόνων <<κομματικών>> συμφερόντων.

Επίσης μπορεί να υπήρχε και συνεννόηση με φορείς της πάτρας και μαζικής κινητοποίησης με βάση κοινών πολιτικών συμφερόντων, καθώς και ο ίδιος ο πρόεδρος λόγω της κομματικής του τοποθέτησης αφήφισε τις επιπτώσεις του σχεδίου και τάχθηκε υπέρ αυτών και δεν τάχθηκε κατά του σχεδίου αθηνά. Τέλος, ο ίδιος ο πρόεδρος είχε πάρει, μπορούμε να πούμε διπλωματική θέση απέναντι στους φοιτητές και απέναντι στους καθηγητές και το συμβούλιο για να μην κλονιστεί μεν η θέση του αλλά και να μην διαστρεβλωθεί η εικόνα του και να πηγαίνει έτσι να συμφωνήσει σκόπιμα και πονηρά με το σχέδιο και την εφαρμογή του.

Ένα άλλο όργανο που θα αναγνωρίσουμε ως αιτία αυτού είναι η διοίκηση του ΤΕΙ που η θέση που κράτησε δεν ήταν και τόσο κατά του σχεδίου και της μη εφαρμογής του. Λόγω της κομματικής τους ταυτότητας, ίσως δεν αντέδρασαν κατά τον σωστό τρόπο διότι για να μην

κλονιστούν οι θέσεις κάποιων προσώπων και δεν ακούστηκαν οι προτάσεις και οι θέσεις αυτών και δεν υπήρχε η ανάλογη αντίδραση.

Επίσης, η διοίκηση λόγω της σύνδεσης με τον πρόεδρο του ΤΕΙ, υπήρξε συνεννόηση μεταξύ αυτών και δεν επικράτησε η ελεύθερη άποψη και η ανεξαρτησία της διοίκησης για το σχέδιο γιατί μια μικρή αντίδραση απέναντι στον πρόεδρο και συνάμα σε ανώτερα στρώματα να υπήρχαν οι ανάλογες επιπτώσεις. Έτσι λοιπόν συμπεραίνουμε ότι ένας σοβαρός λόγος που δεν αντέδρασε και δεν τάχθηκε κατά του σχεδίου ήταν ότι δεν ήταν ανεξάρτητη σαν διοίκηση από παράγοντες που διαστρέβλωναν και υποβαθμίζουν τις λειτουργίες της.

Ακόμα θα παρατηρήσουμε την στάση των καθηγητών να είναι κατά ένα μικρό ποσοστό υπέρ του σχεδίου αλλά ένα μεγάλο ποσοστό αυτών να είναι κατά της εφαρμογής του. Πολλοί καθηγητές ήταν από την πρώτη στιγμή δίπλα στους φοιτητές και στους εναντίους του σχεδίου και συμμετείχαν σε πολλές διαδικασίες αντίστασης απέναντι σε αυτό. Από μερικούς που δεν υπήρξε αντίδραση έντονη υπήρξε διότι έγινε δόλια και σκόπιμα διότι δεν ήθελαν να κλονιστεί η θέση τους ,καθώς κατείχαν μόνιμη θέση στο ΤΕΙ .

Επίσης θα έχαναν μεγάλο αριθμό φοιτητών άρα θα μεταφερόντουσαν στο μεσολόγγι και σε άλλες περιοχές όπου εφαρμόστηκε το σχέδιο και θα έχαναν την θέση τους λόγω του ότι υπάρχουν άλλοι καθηγητές σε αυτήν την θέση. Ακόμα λόγω των πολιτικών τους πεποιθήσεων δεν άφηναν τα πιστεύω τους και τις απόψεις τους να πραχθούν ανεξάρτητα έτσι ώστε να αντιδρούν απέναντι σε κάτι που αντικειμενικά δεν είχε καμία λογική σε κάποιες περιπτώσεις εφαρμογής του και κυρίως στο ΤΕΙ πάτρας.

Τέλος, λοιπόν μπορούμε να τους αναγνωρίσουμε ένα από τα μεγαλύτερα λάθη που έκαναν το οποίο είχε να κάνει με την πίεση που θα μπορούσαν να ασκήσουν στα ανώτερα στρώματα του ΤΕΙ όπου και είχαν άμεση πρόσβαση παρά μόνο λόγω κοινών πεποιθήσεων και μη θέλησης αντιπαράθεσης συμβιβάστηκαν με ιδέες που ήταν σύμφωνες με την εφαρμογή αυτού. Πολλοί από αυτούς λόγω του ανταγωνισμού και την προσδοκία κατοχής μιας μόνιμης θέσης, δεν σκέφτονται λογικά και συλλογικά τις επιπτώσεις του σχεδίου δεν εναντιώνονται αναμενόμενα απέναντι σε αυτό.

Ας δούμε όμως λιγάκι την στάση των φοιτητών που με την σειρά τους αντιστάθηκαν αλλά όχι όπως έπρεπε και όπως άρμοζε. Καταρχήν δεν κινήθηκαν μαζικά και ανεξάρτητα από κομματικούς πανεπιστημιακούς παράγοντες και τάχθηκαν κάτω από πολιτικά εσωσχολικά

συμφέροντα. Έγιναν πολλές συνελεύσεις κάθε εβδομάδα και πάντα έβλεπες ένα επαναλαμβανόμενο σκηνικό όπου οι απόψεις που τέθηκαν ήταν από κομματικές παρατάξεις και όχι από κοινού δράσεις, πράγμα που απωθούσε τους φοιτητές να ασχοληθούν με το θέμα. Έτσι λοιπόν αυτό είχε ως συνέπεια να μην υπήρχε μαζικότητα και να υπάρχουν τα γκέτα και όχι μια κοινή ομάδα φοιτητών που θα είχε κοινούς στόχους. Πολλοί από τους φοιτητές αδιαφόρησαν γι' αυτό και τις συνέπειες γιατί είτε δεν τους άγγιζε είτε αδιαφορούσαν λόγω της αναισθησίας που τους κυριεύει και λόγω της νοητικής και κομματικής τους ικανότητας. Γι' αυτό καταλαβαίνουμε ότι και οι φοιτητές λόγω των πολιτικών κυρίως πεποιθήσεων τους και της κομματικής ομαδοποίησης στο ΤΕΙ δεν λειτούργησαν θετικά στην μη εφαρμογή του σχεδίου παρά μόνο στην μη μερικώς εφαρμογή του.

5.3 Εξωτερικοί παράγοντες του ΤΕΙ

Πέρα όμως από τους εσωτερικούς παράγοντες του ΤΕΙ που δεν αντέδρασαν στο σχέδιο αθηνά και στην εφαρμογή του, έχουμε και τους εξωγενείς παράγοντες (φορείς πάτρας, δημοσιογράφοι-MME κτλπ). Αρχικά θα δούμε τους φορείς της πάτρας να πιάνουν μια συμβιβαστική θέση και υποκειμενική άποψη απέναντι στο σχέδιο. Μπορούμε να πούμε ότι λόγω κάποιων συμφωνιών και συμβιβασμών με τους φορείς του μεσολογγίου και με φορείς άλλων περιοχών υπήρξε συνεννόηση και λόγω κοινών πεποιθήσεων έγιναν μετακινήσεις τμημάτων και εισαγωγή και απομάκρυνση τμημάτων προς και από στην πάτρα.

Έπειτα από πολιτικές και κομματικές επιρροές, αφού τους επιβλήθηκε, επέβαλαν στον εαυτό τους μια θέση απέναντι στο σχέδιο που δεν ήταν κατά αυτού αλλά υπέρ αυτού, καθώς είτε δεν ήθελαν να κλονιστούν οι θέσεις τους και να χάσουν την μονιμότητα αυτών και είτε δεν είχαν την όρεξη να υπερασπιστούν την πόλη τους για ευνόητους και προσυμφωνημένους λόγους.

Ο Δήμαρχος κράτησε αρνητική θέση όπως και ο εμπορικός σύλλογος της πάτρας, καθώς ο μεν φοβόταν μην δεν πραγματοποιηθούν οι προσωπικοί του στόχοι και μπορεί και να υπήρξε και συνεννόηση, λόγω πιέσεων από ανώτερα σωματεία, με φορείς άλλων περιοχών για την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη.

Επίσης ο ίδιος ο δήμαρχος προσωπικά λόγω των πολιτικών του πεποιθήσεων δεν ήθελε να εναντιωθεί και να κρατήσει στάση τέτοια που δεν συμφωνούσε με τα συμφέροντα της κυβέρνησης και του πολιτικού του κύκλου, έτσι ώστε να μην θιχτούν τα συμφέροντα και οι <<εξαρτημένοι>> στόχοι του. Επιπλέον διακρίνουμε πως και λόγω οικονομικού οφέλους μπορεί να υπήρξε κάποια αμοιβή, κάποια μίζα που να εμπόδισαν τους φορείς να λειτουργήσουν λογικά και ευεργετικά τις απόψεις τους για την αποτροπή του σχεδίου.

Εκτός όμως από αυτούς ανάλογη θέση πήρε και ο εμπορικός σύλλογος που δεν έκανε καμία κίνηση και καμία ουσιαστική αντίδραση απέναντι σε κάτι που κατά κύριο λόγο για αυτούς αποτελεί ζημιογόνο λόγω μικρότερο κέρδους και επειδή υπάρχουν κάποιοι βασικοί συντελεστές-πρόσωπα, που έχουν ιδιαίτερη σχέση με πολιτικούς και πολιτικές παρατάξεις, κινούν τις λειτουργίες και τους κανονισμούς των εμπορικών μαγαζιών και τα τάσσουν υπέρ των προσδοκιών της κυβέρνησης και της πολιτικής τους να εφαρμόσουν το σχέδιο.

Επίσης η περιφέρεια σαν ανώτερο όργανο και με τις δυνατότητες που έχει θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά και να εμποδίσει να εφαρμοστεί, εάν όχι ολόκληρο το σχέδιο τουλάχιστον ένα μεγάλο ποσοστό αυτού, και αυτό γιατί το σχέδιο από μόνο του δεν είχε κάποια λογική και δεν θεωρούνταν αντικειμενική αλλαγή ως προς το ΤΕΙ και την πάτρα και συνάμα με την πιο αντικειμενική αξιολόγηση αυτού για τις άλλες περιοχές. Έτσι λοιπόν καταλαβαίνουμε ότι οι φορείς και όχι μόνο της πάτρας και μαζί με τον περιφερειάρχη όχι απλά δεν αντιστάθηκαν σε αυτό αλλά το επικρότησαν με την στάση που κράτησαν.

Ένα άλλο όργανο της κοινωνίας που κυριότερα από όλα λειτούργησε σαν αιτία εφαρμογής του σχεδίου ήταν τα τοπικά ΜΜΕ και τα μεγάλα ιδιωτικά κανάλια που δεν κράτησαν στάση τέτοια ώστε με την επιρροή που ασκούν στον κόσμο να πείσουν τον κόσμο να αντισταθεί και να συμμετέχει μαζί με τους φοιτητές στις διάφορες πορείες και αγώνες αυτών. Τα τοπικά ΜΜΕ στήριξαν τους φοιτητές πολύ περισσότερο από τα μεγάλα ιδιωτικά κανάλια για λόγους που έχουν να κάνουν με πολιτικά και οικονομικά κίνητρα.

Είδαμε ότι δεν έγινε μεν η ανάλογη προώθηση σε αυτά από τους φορείς της πάτρας αλλά και από τα ίδια δεν υπήρξε προβολή του θέματος ανάλογη του προβλήματος και των επιπτώσεων και δεν έτσι δεν δόθηκε έμφαση στην ουσία αυτού για τα κίνητρα που αναφέραμε παραπάνω. Αυτά τα κίνητρα λοιπόν δημιουργούν μια σχέση εξάρτησης ανάμεσα στα κανάλια και στην

κυβέρνηση και δεν λειτουργούν ανεξάρτητα ώστε να παρουσιάσουν και να δώσουν την ανάλογη έκταση που πρέπει να δώσουν στο πρόβλημα.

Εύκολα μπορείς να καταλάβεις ότι η κυβέρνηση είναι υπέρ του κεφαλαίου και των μεγάλων καναλιών και έτσι άμα το κανάλι δεν υποστηρίζει την στάση και τις αποφάσεις της κυβέρνησης θα έχει οικονομικές συνέπειες με ρουσφέτια και μίζες και ακόμα και μη λειτουργία των σταθμών. Έτσι λοιπόν βλέπουμε ότι λόγω της οικονομικό-πολιτικής εξάρτησης που υπάρχει μεταξύ των καναλιών και της κυβέρνησης να έχει ως συνέπεια να μην βοηθούν στην αποτροπή του σχεδίου και στην μαζική αντιμετώπιση αυτού και να μην μπορούν να αποτρέψουν μαζί με τους άλλους φορείς της πάτρας το σχέδιο.

Ένα από τα μεγαλύτερα μερίδια ευθύνης επίσης το έχει ο πρωθυπουργός και η κυβέρνηση που δημιούργησε και θέσπισε το σχέδιο με τον τρόπο τους το επιβάλλουν στην κοινωνία. Αρχικά αυτό συνέβη γιατί εκμεταλλεύτηκε την κατάσταση που επικρατεί στην χώρα και την αδυναμία της κοινωνίας να αντίδραση σε αυτό λόγω της ποικιλίας πολλών προβλημάτων που έχει ο κόσμος και λόγω της αναισθησίας που μας κυριεύει πολλούς.

Ακόμα υπήρξαν συνεννοήσεις της κυβέρνησης με τους προέδρους των ΤΕΙ και τους φορείς της περιοχής της πάτρας και όχι μόνο διότι πολλοί από αυτούς ήθελαν κάποια τμήματα στις περιοχές που εδρεύουν για την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη και αυτό γίνεται για λόγους ψηφοθηρικούς και πολιτικούς. Επιπροσθέτως, το σχέδιο αποτελεί μια κίνηση εξυπηρέτησης του επιχειρηματικού κεφαλαίου και των ιδιωτικών σχολών.

Πολλές ιδιωτικές σχολές και ιδιωτικά πανεπιστήμια σε συνεννόηση με την κυβέρνηση και λόγω της εξαρτημένης σχέσης τους αντιστάθηκαν σε αυτό και σκόπιμα ήθελαν να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη με το κλείσιμο των σχολών και πιο ευνοϊκές συνθήκες ανάμεσα τους.

Πέρα όμως από όλους τους παράγοντες που έχουν να κάνουν με πρόσωπα, υπάρχουν και αιτίες που σχετίζονται με την κοινωνική κατάσταση που επικρατεί στην χώρα και την οικονομική κρίση γενικότερα. Καταρχήν με την οικονομική κρίση δυσκόλεψαν τα πράγματα, μειώθηκαν τα κέρδη του κράτους και υπήρξε ανάγκη για αποταμίευση, εξοικονόμηση και μείωση δαπανών. Έτσι κλείνουν κάποια τμήματα και κάποιες σχολές γιατί δεν υπάρχει ρευστό στην οικονομία μας να χρηματοδοτήσει το ΤΕΙ και τις ανάγκες του και εξοικονομείτε

χώρος και γίνεται μείωση προσωπικού. Επίσης με αυτό έγινε μια ανασυγκρότηση του εκπαιδευτικού πανεπιστημιακού χάρτη καθώς πέρα από το οικονομικά οφέλη που αποκόμιζε το κράτος, έκλεισαν τμήματα που απασχολούσαν προσωπικό για ελάχιστο αριθμό φοιτητών που κατέστησε ανούσιο να λειτουργεί για τον αριθμό αυτό και δεν αρκούσε για την λογική λειτουργία του και την ανούσια χρηματοδότησή του.

Ακόμα αυτό είχε ως στόχο να αυξήσει την οικονομική και κοινωνική κατάσταση της περιοχής του μεσολογγίου και όχι μόνο λόγω του μεγάλου αριθμού φοιτητών που επηρέαζε το σχέδιο και θα είχε ως συνέπεια να αυξηθεί ο τζίρος των περιοχών που άγγιζε ευνοϊκά το σχέδιο και υπάρχουν κι άλλες ευνοϊκές συνέπειες γι'αυτές.

Επιπλέον το ΤΕΙ είχε ήδη πρόβλημα με εκπαιδευτικό προσωπικό λόγω του ότι ήταν μειωμένο και έτσι με αφορμή αυτό το σχέδιο εφαρμόστηκε καθώς δεν γίνεται να λειτουργήσει τμήμα με ελάχιστο προσωπικό. Βασικός παράγοντας για την νομοθέτηση του σχεδίου είχε να κάνει με το μνημόνιο και την όλη πίεση που ασκούσαν από τους δανειστές και η ανάγκη να πραγματοποιηθούν οι απαιτήσεις αυτών έχοντας ή μη λογική. Έτσι λοιπόν η οικονομική κρίση ήταν αν όχι από τις βασικότερες αιτίες, η βασικότερη αιτία που έγινε η θέσπιση του σχεδίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπεραίνοντας λοιπόν, σύμφωνα με τα παραπάνω και σύμφωνα με την άποψη της κοινωνίας, το σχέδιο αθηνά ήταν μια καλή και συμφέρουσα πολιτική για ορισμένους αλλά και ένα μεγάλο πλήγμα για την κοινωνία και την παιδεία ειδικότερα. Τα οικονομικά οφέλη ήταν και παραμένουν πολλά κλείνοντας κάποια τμήματα ή μεταφέροντας τα σε άλλες περιοχές, αχρηστεύοντας καινούργιες σύγχρονες κτηριακές εγκαταστάσεις και μένοντας χώροι αχρησιμοποίητοι και οι οποίοι θα φθαρούν με το πέρασμα του χρόνου χωρίς να χρησιμοποιηθούν.

Επίσης, πολλοί φοιτητές δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να μούν στην διαδικασία είτε να ξενοικιάσουν και να μετακομίσουν στη περιοχή που μεταφέρθηκε η σχολή τους και είτε να πληρώσουν μεταφορικά για να πηγαίνουν εκεί. Όμως πέρα από το γεγονός ότι θα ήταν μια οικονομική επιβάρυνση για τους φοιτητές, υποβάθμιζε και το πτυχίο τους και την εκπαιδευτική τους ιδιότητα και ταυτόχρονα αναβαθμίζονταν τα πτυχία ιδιωτικών πανεπιστημίων και σχολών.

Το κράτος εξυπηρέτησε ιδιωτικά συμφέροντα και <<ενίσχυσε>> την ιδιωτική επιχειρηματική πανεπιστημιακή πρωτοβουλία και έτσι χαρίζονταν στα ιδιωτικά πανεπιστήμια μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών και μεγαλύτερα κέρδη στους κατόχους τους. Ακόμα δεν νοείτε ο εμπορικός σύλλογος και οι φορείς της πάτρας να είχαν τέτοια στάση γιατί το σχέδιο έβλαπτε καθαρά αυτούς και την περιοχή της πάτρας γιατί κυρίως ο τζίρος της πάτρας κυμαίνεται από τους φοιτητές καθώς πολύ μεγάλος αριθμός φοιτητών υπάρχει στην περιοχή. Οι φοιτητές μεγάλων εξαμήνων κυρίως ,όπου και θα τους επηρέαζε, θα τους πρόσθεταν νέα μαθήματα λόγω του νέου προγράμματος σπουδών και θα τους καταντούσε να πληρώνουν περισσότερα ενοίκια και έξοδα διαμονής και εκτός αυτού δεν θα τους αναγνωριζόταν μαθήματα που είχαν περάσει με το παλαιό πρόγραμμα σπουδών.

Επιπλέον είδαμε να επικρατεί η έντονη ύπαρξη των κομματικών παρατάξεων για ένα πρόβλημα που επηρέαζε όλους τους φοιτητές και η οποία οδήγησε στη μη μαζική δράση απέναντι σε τέτοια θέματα που πρέπει να τους αφορούν και συνεπώς οι άμεσα επηρεαζόμενοι να μην αντιδρούν όπως αρμόζει απέναντι στο πρόβλημα και περιμένοντας τα ανώτερα

όργανα να κινηθούν ενάντια σε αυτό. Με την <<εξαρτημένη σχέση>> που επικρατεί ανάμεσα στα διάφορα όργανα λειτουργίας του κράτους και στην χώρα όπου το ρουσφέτι και η εξαγορά συνειδήσεων επικρατεί δεν μπορεί να υπάρξει η αντικειμενικότητα ώστε να πράττονται σωστά και συμφέροντα για την κοινωνία πράγματα και να θεσπίζονται νόμοι που να μην καταλήγουν στον υποβιβασμό της κοινωνίας και ειδικότερα της παιδείας.

Έτσι λοιπόν καταλαβαίνουμε ότι το σχέδιο λειτούργησε ως αρνητικός παράγοντας για την υποβάθμιση της παιδείας και λειτούργησε θετικά μόνο για την εξυπηρέτηση του κεφαλαίου, για την επιχειρηματική δραστηριότητα κάποιων και για τους κατόχους των ιδιωτικών πανεπιστημίων και σχολών.

Εν κατακλείδι μπορεί να ειπωθεί ότι σαφέστατα το ΑΤΕΙ αποτελεί για την πόλη των Πατρών δυναμικό μοχλό ανάπτυξης. Θα πρέπει όμως κατά την ίδρυση νέων τμημάτων ή την μεταφορά των ήδη υπαρχόντων να λαμβάνεται υπόψη η αγορά εργασίας και να δημιουργούνται τμήματα που να συνδυάζονται αρμονικά με την κάθε περιοχή, να είναι ανταγωνιστικά και καινοτόμα. Για αυτό και πρέπει να υπάρχει κεντρικός σχεδιασμός για την σωστή χωροθέτηση των τμημάτων. Ακόμα θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες φοίτησης για τους νέους και τις νέες της χώρας με την παροχή αρίστης ποιότητας εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Αυτό όμως προϋποθέτει την ανάπτυξη των κατάλληλων υποδομών και την ορθολογική χρήση του εξειδικευμένου ανθρωπίνου κεφαλαίου πολύ πριν την έναρξη λειτουργίας ενός τμήματος. Έτσι με την σωστή οργάνωση και τον προγραμματισμό σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο και με την συνεργασία τοπικής αυτοδιοίκησης και Υπουργείου Παιδείας μπορεί να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα που είναι η ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας και των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με την ταυτόχρονη παροχή ποιοτικών υπηρεσιών εκπαίδευσης.

Φτιάχνοντας το παζλ των επιπτώσεων της μεταφοράς κάποιων από τις σχολές του ΑΤΕΙ Πατρών, εύκολα μπορούμε να πούμε ότι η ανεργία αποτελεί τον τομέα που πλήττεται περισσότερο από αυτήν. Καθημερινά όλο και περισσότεροι συνάνθρωποί μας χάνουν την δουλειά τους και δυστυχώς διαβαίνουν την πόρτα του ΟΑΕΔ. Μέρα με την μέρα το φαινόμενο της ανεργίας καταγράφει ποσοστά ρεκόρ που στην πόλη της Πάτρας δεν είχαν

ξαναπαρατηρηθεί. Τώρα πια η ανεργία δυστυχώς αγγίζει διψήφιο ποσοστό, ιδιαίτερα στην τάξη των νέων ανέργων. Άνθρωποι με οικογένειες και παιδιά δεν μπορούν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες και να λύσουν τα βιοποριστικά τους προβλήματα.

Καθημερινά χιλιάδες θέσεις εργασίας χάνονται, ενώ η ανάπτυξη έχει τώρα πια εξαλειφθεί σε βαθμό που παρουσιάζει αρνητικές τιμές και οι προβλέψεις για την χώρα μας είναι δυσοίωνες.

Μέσα σε όλη αυτήν την οικονομική κρίση που εδώ και μερικά χρόνια, έχει άσχημα επηρεάσει την πόλη της Πάτρας έρχεται να προστεθεί και το κλείσιμο κάποιων από των σημαντικότερων σχολών του ΑΤΕΙ της Πάτρας, που θα οδηγήσει στην συρρίκνωση του πλήθους των φοιτητών που αυτή την στιγμή κατοικούν στην πόλη αυτή, στην μείωση των επισκεπτών κλπ.

Πολύ θα θέλαμε να πιστέψουμε πως τελικά όλες αυτές οι δυσμενείς αλλαγές που προβλέπονται από το σχέδιο Αθηνά δεν θα πραγματοποιηθούν και πως μελλοντικά το Τει Πατρών θα παραμείνει ίδιο και αλώβητο.....

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Γράφοντας τον επίλογο της πτυχιακής μας εργασίας δύσκολα συγκρατούμε τα συναισθήματα μας.. Συναισθήματα πικρά και στενόχωρα που δεν αντιπροσωπεύουν μόνο εμάς τους τρεις. Αρκετά συνομιλήσαμε με πλήθος από τους συμφοιτητές που όλοι τους το ίδιο μας είπαν. Ότι η μετονομασία του Τει Πάτρας σε Τει Δυτικής Ελλάδας ήταν άδικη. Και είναι σαφές ότι δεν αλλάζει απλά το όνομα. Τα τελευταία 2 έτη ειδικά οι φοιτητές του τμήματος Λογστικής έχουν βιώσει όλες αυτές τις δυσμενείς αλλαγές που επέρχονται στο συγκεκριμένο τεχνολογικό ίδρυμα.

Να σημειώσουμε πως το τεί αυτό και όλα βέβαια τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μέσα από τους διαφορετικούς τους ρόλους τα μπορούν να γίνουν για τις ευρύτερες περιοχές τους πραγματική “πηγή” αναψυχής, διαφωνίας, περηφάνιας, πολιτικών ταραχών ή/και ανακατατάξεων, ακόμα και χαμηλού κόστους εργατικό δυναμικό. Μπορούν, έτσι, να μετατραπούν σε ουσιαστικές “πηγές προόδου” και οι γειτονιές τους μερικά από τα πιο επιθυμητά μέρη να ζει κανείς.

Περιφερειακά τμήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τοπικές κοινωνίες χρειάζονται το ένα το άλλο προκειμένου να αναπτυχθούν.

Είναι πολλά αυτά που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψιν όσον αφορά την ορθή λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, την μετονομοσία τους ή μη, την μεταφορά και μετεγκατάστασή τους σε άλλη πόλη ή την μη μεταφορά τους.

Η πολιτική της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα πρέπει αφενός να εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο που ορίζουν οι πολιτικές για την ανάπτυξη και εκπαίδευση, αλλά και οι τοπικές κοινωνικο-οικονομικές συνιστώσες, αφετέρου να παρέχει κίνητρα για εδραίωση ουσιαστικών σχέσεων συνεργασίας ακαδημαϊκού και εξω-ακαδημαϊκού χώρου.

Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντικό : α) να τεθούν κριτήρια επιλογής πόλεων, β) τοπικότητα και διεθνή ζητήματα να αντιμετωπίζονται σε συμπληρωματική διάσταση ώστε να πάντων πια τα περιφερειακά πανεπιστήμια να θεωρούνται “τοπικά” και να αναγνωριστούν ως “εθνικά ινστιτούτα”, γ) να αποσαφηνιστεί ο “δημόσιος” χαρακτήρας τους για να λειτουργούν ως “αυτόνομες οντότητες” και όχι ως “αντίγραφα” των “κεντρικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων”, δ) να υπάρξει ένας “εθνικός χάρτης εκπαίδευσης, έρευνας, παραγωγής” για μια πιο

αποτελεσματική αξιοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης στο πλαίσιο της αναπτυξιακής διαδικασίας. Ένας χάρτης, δηλαδή, που θα ξεπερνά τη στατική παρουσίαση της χωρικής κατανομής των υποδομών εκπαίδευσης, έρευνας, παραγωγής με σκοπό να δώσει τη δυναμική απεικόνισή της, αφού θα στηρίζεται σε “βάση δεδομένων”, που θα επιτρέπει τη διαρκή ενημέρωσή του και θα παρέχει πληροφόρηση για το είδος των σχέσεων και τα επίπεδα αλληλεπίδρασης μεταξύ των φορών, αναδεικνύοντας παράλληλα τυχόν ελλείψεις, αδυναμίες αλλά και προοπτικές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

Λαμπριανίδης Λ. (1993). Περιφερειακά πανεπιστήμια στην Ελλάδα. Εκδόσεις Παρατηρητής. Θεσσαλονίκη.

Παπακωνσταντίνου, Γ., Προσφορά και Ζήτηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Εκδ.Μεταίχμιο, Αθήνα 2002

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

www.teipat.gr

www.prd.uth.gr

www.tovima.gr

www.alfavita.gr

www.enet.gr

www.pelop.gr

www.wikipedia.gr